

INFORME 5/2014

AGÈNCIA
CATALANA DE
L'AIGUA (ACA)
EXERCICI 2010

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 5/2014

**AGÈNCIA
CATALANA DE
L'AIGUA (ACA)
EXERCICI 2010**

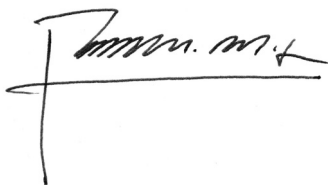
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

Que a Barcelona, el dia 15 d'abril del 2014, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, Sra. Emma Balseiro Carreiras, i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 5/2014, relatiu a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), exercici 2010.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 14 de maig de 2014

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte, abast material i temporal	9
1.1.2. Metodologia.....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	12
2.1. AUDITORIES I COMPTES ANUALS	12
2.2. BALANÇ DE SITUACIÓ I COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS DE L'EXERCICI FINALITZAT EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010.....	13
2.2.1. Balanç de situació el 31 de desembre del 2010: anàlisi de les variacions més importants.....	13
2.2.2. Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2010: anàlisi de les variacions més importants.....	19
2.2.3. Observacions resultants de la fiscalització	23
2.2.4. Incertesa en la continuïtat de les operacions. Fets posteriors: Pla de viabilitat i mesures d'ajornament i reestructuració de l'endeutament	34
3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA.....	36
3.1. ESTRUCTURA I CONTINGUT GENERAL DE LA LIQUIDACIÓ.....	38
3.2. PRESSUPOST I LIQUIDACIÓ DE L'ENDEUTAMENT	39
3.3. ANÀLISIS DE LES DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	40
3.3.1. Desviacions en ingressos.....	41
3.3.2. Desviacions en despeses.....	42
4. FISCALITZACIÓ D'EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ	44
4.1. CONTRACTACIÓ D'ESTUDIS I TREBALLS PER ASSOLIR OBJECTIUS DE LA DIRECTIVA MARC DE L'AIGUA.....	44
4.2. CONTRACTACIÓ D'ESTACIONS DEPURADORES D'AIGÜES RESIDUALS COMPACTES	50
5. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	53
5.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	53
5.1.1. Evolució dels estats financers	53

5.1.2.	Viabilitat de l'entitat.....	54
5.1.3.	Observacions i recomanacions de la fiscalització	55
5.2.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA.....	58
5.3.	FISCALITZACIÓ D'EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ.....	59
5.3.1.	Contractació d'estudis i treballs per assolir objectius de la DMA.....	60
5.3.2.	Contractació d'estacions depuradores d'aigües residuals compactes.....	62
6.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	63
7.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS.....	69
8.	ANNEXOS.....	69
8.1.	ANNEX I: INFORME D'AUDITORIA DE GTACSA DELS COMPTES ANUALS DE L'EXERCICI 2010 DE L'ACA	69
8.2.	ANNEX II: MOVIMENT DURANT EL 2010 DE LES SUBVENCIONS DE CAPITAL, DONACIONS I LLEGATS	72
8.3.	ANNEX III: EVOLUCIÓ DELS PERFILS D'AMORTITZACIÓ EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010 I DEL 2011 ANTERIORS I POSTERIORS A LA REESTRUCTURACIÓ DE MARÇ DEL 2012	72
8.4.	ANNEX IV: DETALL DELS CONTRACTES ADJUDICATS A LA UTE DMA-GESTIÓ.....	73

ABREVIACIONS

ACA	Agència Catalana de l'Aigua
ATLL	Aigües Ter Llobregat
DAAR	Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
DEF	Departament d'Economia i Finances
DMA	Directiva marc de l'aigua
DMAH	Departament de Medi Ambient i Habitatge
EDAR	Estació depuradora d'aigües residuals
ETAP	Estació de tractament d'aigua potable
ICF	Institut Català de Finances
ICO	Institut de Crèdit Oficial
IVA	Impost sobre el valor afegit
M€	Milions d'euros
MARM	Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí
OLAF	Oficina Europea de Lluita contra el Fraud
PEF	Pla econòmic i financer de l'ACA (2011-2014)
PUOSC	Pla únic d'obres i serveis de Catalunya
UE	Unió Europea

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte, abast material i temporal

De conformitat amb la normativa vigent i d'acord amb el Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes, s'emet aquest informe de fiscalització, relatiu a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) corresponent a l'exercici 2010. El darrer informe de fiscalització de l'ACA emès per aquesta Sindicatura ha estat l'informe de fiscalització 14/2011, corresponent al seguiment d'observacions i recomanacions dels informes 13/2006 i 20/2006, relatius als exercicis 2003 i 2004, respectivament.

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització de la regularitat referida a l'exercici 2010, que abasta els aspectes següents:

- Anàlisi dels estats financers, per verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera de l'entitat.
- Anàlisi de la liquidació pressupostària, i avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- Anàlisi del compliment de la legalitat aplicable des del punt de vista comptable i pressupostari i revisió limitada de la contractació.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a l'entitat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

L'ACA ha sotmès a auditoria financera els seus comptes anuals de l'exercici 2010. En l'epígraf 2.1 s'esmenta l'opinió d'auditoria de l'informe del Gabinet Tècnic d'Auditoria i Consultoria, SA (GTACSA) referit a aquest exercici. La Sindicatura ha tingut accés als treballs i les proves que han realitzat els auditors per formular la seva opinió, i ha realitzat les proves addicionals que s'han estimat necessàries en relació amb l'objecte d'aquest informe.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

L'ACA és una empresa pública sotmesa a la Generalitat que ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat sens perjudici de les excepcions que assenyala la seva llei de creació. Està inclosa en l'article 1.b.1 del Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana. L'ACA està adscrita al Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH).¹

En els anteriors informes de la Sindicatura (especialment en els informes 7/2004 i 6/2005, corresponents als exercicis 2000 i 2001-2002) ja es van explicar amb detall els antecedents, la constitució i els òrgans de govern de l'ACA.

D'acord amb l'article 8 del Decret legislatiu 3/2003, del 4 de novembre, text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, l'Agència Catalana de l'Aigua, com a Administració hidràulica de la Generalitat de Catalunya, exerceix les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria d'aigües d'acord amb aquesta Llei i la normativa de desenvolupament i complementària. En l'apartat 2 d'aquest mateix article se'n concreten les funcions.

La composició del Consell d'Administració de l'ACA el 31 de desembre del 2010 era la següent:

Quadre 1. Consell d'Administració de l'ACA

Càrrec al Consell d'Administració de l'ACA	Nom de la persona	Càrrec que ocupa o Administració, conselleria, ens o entitat que representa
President	Francesc Baltasar i Albasa	Conseller de Medi Ambient i Habitatge
Vicepresident	Manuel Hernández i Carreras	Director de l'ACA
Onze vocals representants de l'Administració de la Generalitat	Carles Bassaganya i Serra Xavier Llebaria i Samper Joan Ganyet i Solé Xavier Castella i Casas Carme Botifoll i Alegre Josep M. Vegara i Carrió Agustí Maure i Muñoz Eduard Pallejà i Sedó Ramon Arribas i Quintana Jordi Renom i Sotorra Joan Compte i Costa	Departament de Governació i Administracions Públiques Departament de Salut Departament de Política Territorial i Obres Públiques Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural Departament d'Innovació, Universitats i Empresa Departament d'Economia i Finances Departament d'Economia i Finances Departament de Medi Ambient i Habitatge Departament de la Vicepresidència Agència Catalana de Residus Aigües Ter Llobregat

1. La reestructuració de l'àmbit de competències dels departaments de la Generalitat i la creació i nova denominació dels departaments d'acord amb el Decret 200/2010, del 27 de desembre del 2010, va suposar que des de finals del 2010 l'ACA passés a estar adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat.

Càrrec al Consell d'Administració de l'ACA	Nom de la persona	Càrrec que ocupa o Administració, conselleria, ens o entitat que representa
Un vocal representant de l'Administració General de l'Estat	Antoni Coch i Flotats *	Confederació Hidrogràfica de l'Ebre
Quatre vocals representants de les administracions locals competents designats entre les dues organitzacions més representatives de Catalunya	Joan Reñé i Huguet * Francesc Canalias i Farrés Manuel Bustos Garrido Rosa Quiranté Vilamajó	Associació Catalana de Municipis i Comarques Associació Catalana de Municipis i Comarques Federació de Municipis de Catalunya Federació de Municipis de Catalunya
Nou vocals representants dels usuaris de l'aigua (usos domèstics, industrials, agraris, lúdics, etc.	Joan Morejón i Sancho Alba Cabañas Varales Narcís Bosch i Andreu Vicenç Moreno i Torné David Coll i Batllori * Josep Cuscó i Moyes Antoni Balmón Arévalo Joan Martínez León Àngel Dutras i Congost *	Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya Foment del Treball Nacional Cambres de Comerç, Indústria i Navegació Petita i mitjana empresa de Catalunya Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya Unió de Pagesos de Catalunya Entitat Metropolitana dels Serveis Hidràulics i de Tractament de Residus Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya Unió de Federacions Esportives de Catalunya

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes d'acord amb les actes del Consell d'Administració.

* Un total de quatre vocals s'han incorporat al Consell d'Administració de l'ACA al llarg de l'exercici 2010:

- el representant de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, Antoni Coch i Flotats, que substitueix Josep Rubió i Sirvent;
- el representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, Joan Rañé Huguet, que substitueix Marc Prat i Arrey;
- el representant de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya, David Coll i Batllori, que substitueix Josep Lluís Capdevila, i
- a més, en la sessió del Consell d'Administració del mes d'abril del 2010, i d'acord amb el que preveuen els Estatuts de l'ACA, s'incorpora un nou vocal en representació la Unió de Federacions Esportives de Catalunya.

Aquesta composició està d'acord amb el que estableixen els Estatuts de l'ACA, que també preveuen l'assistència del gerent al Consell d'Administració amb veu però sense vot i la d'un lletrat de l'ACA que actua com a secretari. Al llarg de tot el 2010 el gerent de l'ACA, present en les sessions del Consell d'Administració, ha estat Adolf Martínez Mas, mentre que Òscar Catañón Garcia-Àlix, lletrat de l'ACA, ha actuat com a secretari.

La principal normativa aplicable a l'ACA és la següent:

- Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

- Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- Decret legislatiu 1/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat de Catalunya.
- Decret legislatiu 3/2003, del 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya.
- Decret 47/2005, del 22 de març, que modifica el Decret 103/2000, del 6 de març, pel qual s'aprova el Reglament de tributs gestionats per l'ACA.
- Decret 86/2009, del 2 de juny, d'aprovació dels Estatuts de l'ACA (inicialment aprovats pel Decret 125/1999, del 4 de maig, i posteriorment objecte de diverses modificacions mitjançant decrets de juliol de 1999, de febrer i juny del 2001 i d'octubre del 2002).
- Llei 31/2007, del 30 d'octubre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals.
- Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP).
- Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic.
- Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques.
- Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. AUDITORIES I COMPTES ANUALS

Els comptes anuals de l'ACA de l'exercici 2010 van ser auditats per GTACSA. L'informe presenta una opinió amb una limitació a l'abast, tres excepcions i dos paràgrafs d'èmfasi (vegeu l'Annex I).

La Sindicatura de Comptes ha revisat els papers de treball de l'auditoria externa corresponents a l'auditoria dels comptes anuals de l'ACA de l'exercici 2010. Així mateix, la Sindicatura de Comptes ha realitzat, de manera complementària, altres proves i ha aplicat altres procediments, necessaris en relació amb certs aspectes que s'han considerat importants per la materialitat de l'import, pel concepte que recullen o pel risc d'auditoria que suposen.

No hi ha cap informe de control financer de la Intervenció General del Departament d'Economia i Finances corresponent a l'exercici 2010.

2.2. BALANÇ DE SITUACIÓ I COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES DE L'EXERCICI FINALITZAT EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010

L'ACA segueix, tal com correspon, les prescripcions del Pla general de comptabilitat, amb les adaptacions al Pla general de comptabilitat pública, quan s'escau.

En aquest apartat es presenta el Balanç de situació el 31 de desembre del 2010 i el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici finalitzat en aquella data que, a efectes comparatius, es presenten juntament amb el Balanç de situació el 31 de desembre del 2009 i el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici finalitzat en aquella data.

Així mateix, un cop analitzades les variacions interanuals més significatives del Balanç de situació i del Compte de pèrdues i guanys (epígrafs 2.2.1 i 2.2.2) es presenten les observacions que es desprenen de la fiscalització (epígraf 2.2.3). A més, es tracta la temàtica de la continuïtat de l'activitat de l'ACA i es fa referència, com a fets posteriors, al pla econòmic i financer i a l'ajornament i reestructuració de l'endeutament (epígraf 2.2.4).

2.2.1. Balanç de situació el 31 de desembre del 2010: anàlisi de les variacions més importants

A continuació es presenta el Balanç de situació el 31 de desembre del 2010 i s'analitzen les variacions més significatives respecte dels saldos del Balanç de situació el 31 de desembre del 2009.

Quadre 2. Balanç de situació el 31 de desembre del 2010

ACTIU	31.12.2010	31.12.2009	Variació 2010/2009*	% variació 2010/2009*
ACTIU NO CORRENT				
Immobilitzat intangible	13.534	13.195	339	2,6
Programari	13.534	13.195	339	2,6
Immobilitzat material	1.920.381	1.797.124	123.257	6,9
Propi	37.693	38.994	(1.301)	(3,3)
Infraestructures en curs	329.763	264.723	65.040	24,6
Infraestructures en funcionament	1.552.925	1.493.407	59.518	4,0
Inversions en empreses del grup a llarg termini	784	849	(65)	(7,7)
Inversions financeres a llarg termini	1.353	1.358	(5)	(74,0)
Crèdits a tercers	784	896	(112)	(12,5)
Derivats	569	462	107	(23,2)
TOTAL ACTIU NO CORRENT	1.936.052	1.812.526	123.526	6,8
ACTIU CORRENT				
Deutors i altres comptes a cobrar	103.984	150.015	(46.031)	(30,7)
Per ingressos de dret públic	35.147	38.190	(3.043)	(8,0)
Deutors varis	61.217	105.158	(43.941)	(41,8)
Altres crèdits amb les administracions públiques	7.620	6.667	953	14,3
Inversions financeres a curt termini	-	87	(87)	(100,0)
Derivats	-	87	(87)	(100,0)
Periodificacions a curt termini	138.708	115.100	23.608	20,5
Efectiu i altres actius líquids equivalents	728	2.960	(2.232)	(75,4)
Tresoreria	728	2.960	(2.232)	(75,4)
TOTAL ACTIU CORRENT	243.420	268.162	(24.742)	(9,2)
TOTAL ACTIU	2.179.472	2.080.688	98.784	4,7
PASSIU				
PATRIMONI NET				
Recursos permanents	(301.958)	(260.828)	(41.130)	15,8
Patrimoni propi	101.328	101.328	-	-
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(553.862)	(468.900)	(84.962)	18,1
Aportacions al fons patrimonial	204.529	191.706	12.823	6,7
Resultat de l'exercici	(53.953)	(84.962)	31.009	(36,5)
Ajustaments per canvi de valor	(8.563)	(7.702)	(861)	11,2
Operacions de cobertura	(8.563)	(7.702)	(861)	11,2
Subvencions, donacions i llegats rebuts	756.468	696.429	60.039	8,6
TOTAL PATRIMONI NET	445.947	427.899	18.048	4,2
PASSIU NO CORRENT				
Provisions a llarg termini	520	520	-	-
Obligacions per provisions a llarg termini al personal	520	520	-	-
Deutes a llarg termini	1.208.637	1.214.211	(5.574)	(0,5)
Deutes amb entitats de crèdit	1.192.609	1.198.420	(5.811)	(0,5)
Derivats	4.275	3.213	1.062	33,1
Altres passius financers	11.753	12.578	(825)	(6,6)
TOTAL PASSIU NO CORRENT	1.209.157	1.214.731	(5.574)	(0,5)
PASSIU CORRENT				
Deutes a curt termini	195.300	169.059	26.241	15,5
Deutes amb entitats de crèdit	188.665	163.237	25.428	15,6
Derivats	4.857	5.037	(180)	(3,6)
Altres passius financers	1.778	785	993	126,5
Creditors i altres comptes a pagar	328.376	266.057	62.319	23,4
Creditors per compres o adquisició de serveis	326.555	264.264	62.291	23,6
Creditors varis	469	370	99	26,8
Altres deutes amb les Administracions públiques	1.352	1.423	(71)	(5,0)
Periodificacions a curt termini	692	2.942	(2.250)	(76,5)
TOTAL PASSIU CORRENT	524.368	438.058	86.310	19,7
TOTAL PASSIU	2.179.472	2.080.688	98.784	4,7

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'ACA.

* El Balanç presentat per l'ACA no recull les columnes de variacions, però s'hi han afegit per facilitar el seguiment dels comentaris de l'evolució.

Els totals dels actius i els passius el 31 de desembre del 2010 presenten un import de 2.179,47 M€. Això suposa que van experimentar un increment de 98,78 M€ respecte dels totals d'actius i passius de 31 de desembre del 2009, que eren de 2.080,69 M€. Aquesta variació suposa un augment del 4,7%.

Variacions més importants de l'actiu del Balanç de situació

A continuació s'analitzen les variacions més importants dels saldos de l'actiu, que són les que s'han produït en Immobilitzat material, Deutors varis i Periodificacions a curt termini.

Increment d'Infraestructures en curs i d'Infraestructures en funcionament

Dins de l'Immobilitzat material, les Infraestructures en curs i les Infraestructures en funcionament, presenten un augment net entre el saldo de 31 de desembre del 2009 i del 2010 de 65,04 M€ i 59,52 M€, respectivament. Aquest augment net és el resultat del moviment d'altres i baixes d'aquests dos conceptes durant l'exercici 2010, que ha estat el següent:

Quadre 3. Moviment durant el 2010 d'Infraestructures en curs i d'Infraestructures en funcionament

Concepte	Infraestructures en curs	Infraestructures en funcionament
Altes	173.874	105.251
Baixes	(3.583)	(3.170)
Traspassos a Infraestructures en funcionament	(105.251)	-
Dotació a l'amortització	-	(42.563)
Total moviment net 2010	65.040	59.518

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'ACA.

S'ha analitzat la composició de les altes de cadascun dels dos conceptes i s'ha observat que l'increment interanual es concentra en determinades obres d'imports molt significatius.

Aquestes altes són les següents:

Quadre 4. Principals altes del 2010 en Infraestructures en curs i en Infraestructures en funcionament

Altes en Infraestructures en curs	Import
Ampliació de la dessaladora de la Tordera	29.633
Estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) del sistema de sanejament de l'Alt Maresme Nord	23.299
Desdoblament de l'Estació de tractament d'aigua potable (ETAP) de Montfullà	9.612
Substitució de canonada entre el Pasteral i ETAP de Montfullà	8.680
Total principals altes 2010 en Infraestructures en curs	71.224
Altes en Infraestructures en funcionament	Import
Recuperació de recursos del rec comtal i altres pous en l'àmbit metropolità	25.604
Segona fase de barrera hidràulica al Llobregat (impulsió i injeccions)	14.683
Substitució tram de canonada Platja d'Aro – Calonge	9.232
Ampliació EDAR Terrassa	9.219
Total principals altes 2010 en Infraestructures en funcionament	58.738

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals i comptabilitat de l'ACA.

Decrement de Deutors varis

Deutors varis de l'Actiu corrent presenta un decrement de 43,94 M€, ja que passa del saldo el 31 de desembre del 2009 de 105,16 M€ al de 61,22 M€ el 31 de desembre del 2010.

Quadre 5. Components i evolució de Deutors varis

Concepte	31.12.2010	31.12.2009	Variació 2010/2009
Deutors Generalitat de Catalunya	32.604	18.881	13.723
Deutors Generalitat de Catalunya – <i>cash pooling</i>	953	62.000	(61.047)
Altres deutors	27.660	24.277	3.383
Total Deutors varis	61.217	105.158	(43.941)

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'ACA.

Els components que expliquen aquest decrement són fonamentalment dos:

- En Deutors Generalitat de Catalunya s'inclouen fonamentalment els imports pendents de cobrar corresponents a subvencions procedents de la Unió Europea (UE) respecte dels quals l'ACA ja ha rebut la comunicació del Departament d'Economia i Finances (DEF)² conforme la UE ja li ha reconegut el dret de cobrament. Al llarg de l'exercici 2010 s'han reconegut com a pendents de cobrament nous recursos de fons europeus

2. La reestructuració i la nova denominació dels departaments de la Generalitat d'acord amb el Decret 200/2010, del 27 de desembre del 2010, va suposar que, des de finals del 2010, el Departament d'Economia i Finances passés a denominar-se Departament d'Economia i Coneixement.

per un total de 51,31 M€ i se n'han cobrat 36,90 M€, el que representa un augment net del saldo deutor en relació amb els fons europeus, de 14,41 M€. Això, juntament amb un decrement net de 0,69 M€ d'altres recursos procedents del DMAH, expliquen l'increment dels 13,72 M€.

- En Deutors Generalitat de Catalunya –centralització de tresoreria (*cash pooling*) la variació de saldo entre el final de l'exercici 2009 i el final del 2010 és puntual en el temps. Així, a finals del 2009 l'ACA va cobrar un total de 199,72 M€ de manera molt concentrada en el temps (59,92 M€ a finals de novembre i 139,80 M€ a finals de desembre). Aquest import era el corresponent al total rebut en aquell exercici dels fons procedents del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí (MARM) en concepte de la disposició addicional tercera de l'Estatut de Catalunya. Del total esmentat al tancament de l'exercici 2009 va quedar un total de 62 M€ que no van ser aplicats a pagaments de creditors i, per tant, van incorporar-se al *cash pooling* amb saldo deutor. En el 2010 l'ACA ja no rep fons procedents del MARM en concepte de la disposició addicional tercera però, al tancament de l'exercici quedaven pendents de cobrament 0,95 M€ del total de 12,82 M€ d'aportacions del DMAH a l'ACA en concepte de l'annualitat 2010 del contracte programa 2006-2010.

Increment de Periodificacions a curt termini

Les periodificacions d'actiu presenten un increment de 23,61 M€ entre el saldo de tancament de l'exercici 2009 i el del tancament del 2010, explicat, gairebé en la seva totalitat, per l'evolució a l'alça dels fons a rebre pendents de reconeixement específic per part de la UE. Aquests fons s'imputen en aquest compte en funció de l'obra executada, per la part considerada elegible, fonamentant-se en resolucions de la Comissió de la UE per als fons de cohesió, i en el seguiment del DEF, per al cas dels fons FEDER. L'augment en les periodificacions ha estat de 69,04 M€, que s'ha vist compensat en part pels 45,36 M€ que es traspassen a deutors en el moment que la UE reconeix el deute amb l'ACA mitjançant comunicats al DEF, que aquest comunica a l'ACA.

Variacions més importants del passiu del Balanç de situació

A continuació s'analitzen les variacions més importants dels saldos del passiu, que són les que s'han produït en Recursos permanents, en Subvencions, donacions i llegats rebuts, en Creditors amb entitats de crèdit i en Creditors per compres o adquisicions de serveis.

Decrement de Recursos permanents

En l'exercici 2010 Recursos permanents presenten un decrement de 41,13 M€ que s'explica bàsicament perquè incorporen el resultat negatiu de l'exercici 2009, 84,96 M€. L'altre component que millora Recursos permanents són els 12,82 M€ corresponents a l'aportació del DMAH a l'ACA per l'annualitat del 2010 del contracte programa 2006-2010.

Increment de Subvencions, donacions i llegats rebuts

L'increment del saldo de subvencions de 60,04 M€³ resulta de les noves subvencions reconegudes durant el 2010, 75,54 M€, un cop s'han deduït del saldo acumulat els imports traspassats al Compte de pèrdues i guanys com a ingrés, 15,50 M€, en correlació amb la despesa anual per amortització de les inversions que financen (vegeu el moviment detallat en l'Annex II). Les noves subvencions reconegudes en el 2010 que conformen els 75,54 M€ són fonamentalment les procedents de fons de cohesió de la UE i més concretament les següents:

Quadre 6. Principals subvencions del 2010 del Fons de cohesió de la UE

	Import
Fons cohesió – Tarragona (actuacions addicionals per tractaments a les EDAR de Tarragona, Reus i Vilaseca-Salou)	26.201
Fons cohesió – Costa Brava Centre (reforç de l'abastament de la Costa Brava centre)	14.630
Fons cohesió – Petites aglomeracions urbanes (actuacions en les conques internes de Catalunya – Ebre, Garona, Noguera Pallaresa i Noguera Ribagorçana)	9.070
Fons cohesió – Conca del Llobregat (increment tractaments en sistemes de sanejament per millora ambiental i de la qualitat de l'aigua de l'abastament)	7.816
Fons cohesió – Alt Maresme Nord (actuacions en els sistema de sanejament Pineda-Tordera)	7.303
Fons de cohesió Sant Feliu – Gavà (actuacions addicionals de tractament d'aigües a Sant Feliu de Llobregat, Gavà i el Prat de Llobregat)	3.981
Altres	6.541
Total subvencions reconegudes 2010	75.542

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'ACA i documentació suport fiscalitzada.

Increment de Deutes a curt termini amb entitats de crèdit

L'augment de 25,43 M€ de Deutes a curt termini presenta diversos components de diferent signe. Els més significatius són els dos següents:

- El decrement per les quotes de préstecs amortitzades en 2010, 134,75 M€, juntament amb l'increment per les quotes que venceran el 2011, de 166,67 M€, representen un augment net de 31,92 M€.

3. L'augment de les subvencions en el 2010 ha estat de 60,04 M€. En el 2009 l'augment havia estat de 145,01 M€. L'increment del 2009 incloïa les subvencions de capital provinents del MARM en concepte de la disposició addicional tercera per 95,56 M€. Aquest import, juntament amb les subvencions amb el mateix origen però aplicades com a ingressos per subvencions d'explotació, totalitzaven els 199,72 M€ rebuts en el 2009 en relació amb aquesta disposició addicional. En el 2010 l'ACA no rep cap import per aquest concepte.

- El refinançament de dos préstecs va suposar que 5,53 M€, corresponents a les quotes que inicialment vencien en el 2011, passaven a vèncer en exercicis posteriors. Per això aquest import representa un decrement, ja que es traspassa al llarg termini. Malgrat que el refinançament dels dos préstecs es formalitza el març del 2011, l'ACA va incorporar l'efecte de redistribució de les quotes entre el curt i el llarg termini ja al tancament de l'exercici 2010 quan, pròpiament, calia haver-ho fet en el 2011.

Increment de Creditors per compres o adquisicions de serveis

El 31 de desembre del 2010 Creditors per compres o adquisicions de serveis presenten un increment respecte del saldo el 31 de desembre del 2009 de 62,29 M€. Això respon a un increment general en l'endarreriment dels pagaments. Tot i això, s'han observat concentracions de saldos en alguns dels comptes de creditors que seguidament es comenten:

- El compte Creditors per factures pendents per provisions i ajustaments presenta un saldo el 31 de desembre del 2010, 10,87 M€ superior al del 31 de desembre del 2009. Aquest increment correspon a un conjunt d'obres en curs (contractades per l'ACA o per tercers) que per diversos motius no havien estat comptabilitzades⁴ i que, finalment, en el tancament s'han recollit com a provisions.
- Els comptes Creditors per pagaments ordenats i Creditors per factures pendents de rebre presenten un increment entre el tancament del 2009 i el del 2010 del seu saldo conjunt per un total de 52,65 M€. Les principals concentracions d'aquesta evolució s'observen en els imports a pagar a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR), per a la qual el saldo a pagar augmenta en 26,30 M€, i en els imports a pagar a la UTE Terciari Camp de Tarragona, per a la qual el saldo a pagar augmenta en 12,60 M€.

2.2.2. Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2010: anàlisi de les variacions més importants

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici anual finalitzat el 31 de desembre del 2010 i s'analitzen les variacions més importants respecte dels ingressos i les despeses del Compte de pèrdues i guanys de l'exercici anual finalitzat el 31 de desembre del 2009.

4. No s'havien comptabilitzat imports a pagar resultants de discrepàncies sorgides en casos com revisions de preus, liquidacions d'obres, fons a atorgar a Administracions locals a les quals l'ACA per conveni ha de cofinançar determinades obres, fons a atorgar a altres empreses públiques catalanes o estatals segons convenis (ATLL, Acuaebro), etc.

Quadre 7. Compte de pèrdues i guanys de l'exercici anual finalitzat el 31 de desembre del 2010

	2010	2009	Variació 2010/2009*	% variació 2010/2009*
OPERACIONS CONTINUADES				
Ingressos de dret públic	356.192	354.311	1.881	0,5
Despeses activitat ordinària d'explotació	(229.320)	(235.267)	5.947	(2,5)
Explotacions d'infraestructures del cicle de l'aigua	(171.609)	(170.870)	(739)	0,4
Reposicions i grans reparacions de sistemes	(32.687)	(38.338)	5.651	(14,7)
Anàlisi i control d'aigües	(9.114)	(8.877)	(237)	2,7
Manteniment de xarxes del programa de medi marí litoral i millora i manteniment de lleres	(15.910)	(17.182)	1.272	(7,4)
Altres ingressos d'explotació	3.114	110.371	(107.257)	(97,2)
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	3.114	6.718	(3.604)	(53,6)
Subv. d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	-	103.653	(103.653)	(100,0)
Despeses de personal	(32.864)	(33.755)	891	(2,6)
Sous, salaris i assimilats	(25.304)	(26.207)	903	(3,4)
Càrregues socials	(7.560)	(7.548)	(12)	0,2
Altres despeses d'explotació	(39.216)	(48.444)	9.228	(19,0)
Serveis exteriors	(29.687)	(37.399)	7.712	(20,6)
Tributs	(3.434)	(3.196)	(238)	7,4
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per incobrables	349	724	(375)	(51,8)
Altres despeses de gestió corrent	(6.444)	(8.573)	2.129	(24,8)
Amortització de l'immobilitzat	(51.423)	(47.164)	(4.259)	9,0
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	15.503	11.273	4.230	37,5
Deteriorament i resultat per alienació d'immobilitzat	(6.828)	(16.611)	9.783	(58,9)
Altres resultats	760	2.532	(1.772)	(70,0)
Subvencions de capital	(33.572)	(141.946)	108.374	(76,3)
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	(17.654)	(44.700)	27.046	(60,5)
Ingressos financers	3.721	6.343	(2.622)	(41,3)
Despeses financeres	(39.956)	(46.605)	6.649	(14,3)
Deteriorament i resultat per vendes d'instruments financers	(64)	-	(64)	-
RESULTAT FINANCER	(36.299)	(40.262)	3.963	(9,8)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	(53.953)	(84.962)	31.009	(36,5)
Impost sobre beneficis	-	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	(53.953)	(84.962)	31.009	(36,5)

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'ACA.

* El Compte de pèrdues i guanys presentat per l'ACA no recull les columnes de variacions, però s'hi han afegit per facilitar el seguiment dels comentaris de l'evolució.

La millora del Resultat de l'exercici entre els exercicis 2009 i 2010, de 31,01 M€, es produeix gràcies a la millora del Resultat d'explotació, de 27,05 M€, i a la del Resultat financer, de 3,96 M€.

Variacions més importants dels ingressos i de les despeses d'exploració

Les variacions més importants dels ingressos i despeses d'exploració del 2010 respecte dels del 2009 són les que s'han produït en els ingressos per subvencions d'exploració i en les despeses per subvencions de capital. També hi ha variacions significatives en despeses per deteriorament de l'immobilitzat, per serveis exteriors i per reposicions i grans reparacions de sistemes. Aquestes variacions són les que expliquen fonamentalment la millora del Resultat d'exploració.

Decrement dels ingressos per Subvencions d'exploració rebudes

Els ingressos per Subvencions d'exploració presenten un decrement de 103,65 M€ en passar d'aquest import el 2009 a import zero el 2010.

Com va detallar la Sindicatura de Comptes en l'informe 14/2011, i com s'ha remarcat en la nota número 3 a peu de pàgina de l'actual informe, les aportacions estatals a l'ACA relatives a la disposició addicional tercera de l'Estatut de Catalunya van concretar-se, entre els exercicis 2007 i 2009, en un total de 494,99 M€, dels quals, la part corresponent a l'exercici 2009 va ser de 199,72 M€. Del total del 2009, 95,56 M€ es van comptabilitzar com a subvencions en el passiu del Balanç (per finançar obres executades per l'ACA) mentre que 103,65 M€ es van comptabilitzar com a ingressos per subvencions d'exploració en el Compte de pèrdues i guanys (per finançar les despeses per subvencions de capital per les aportacions de l'ACA a tercers que executen obres i actuacions).⁵

En el 2010 l'ACA deixa de rebre les aportacions estatals, la qual cosa explica el decrement de 103,65 M€.

Decrement de les despeses per Subvencions de capital atorgades

Les despeses per Subvencions de capital presenten un decrement de 108,38 M€, ja que van passar dels 141,95 M€ de l'exercici 2009 als 33,57 M€ de l'exercici 2010. Aquest decrement en les aportacions de l'ACA a tercers que executen obres del cicle de l'aigua estan clarament en funció del decrement, abans esmentat, que presenten els ingressos per subvencions d'exploració referents a les aportacions estatals. Així, en el 2010, quan l'ACA deixa de rebre les aportacions estatals, també es redueixen significativament les subvencions de capital que atorga a tercers. En concret cal remarcar el següent:

5. El total que l'ACA va comptabilitzar el 2009 per aportacions rebudes de l'Estat en funció de la disposició addicional tercera va ser de 199,21 M€ (= 95,56 M€ + 103,65 M€) mentre que les aportacions rebudes van ser de 199,71 M€. La diferència de 0,51 M€ calia haver-la reconegut com a més ingrés del mateix 2009, juntament amb els 103,65 M€, però en aquell exercici es va imputar erròniament a Resultats d'exercicis anteriors.

- En l'exercici 2009, dins els 141,95 M€ hi ha aportacions a Aigües Ter Llobregat (ATLL) de 101,42 M€. D'aquest total, una gran part, 95,42 M€, correspon a un conjunt d'obres que, finançades per les aportacions estatals del MARM referides a la disposició addicional tercera, ja estava previst que executaria ATLL. Com que el MARM fa tots els pagaments per aquest concepte a l'ACA, l'ACA paga a ATLL la part corresponent a les obres que aquesta executa. La resta de l'import, 6 M€, correspon a la contribució financera que l'ACA fa a ATLL anualment entre 2007 i 2010 en relació amb un conjunt d'obres que executa ATLL en l'àmbit de les seves competències però que l'ACA ha d'incorporar en la seva planificació hidrològica.⁶
- En l'exercici 2010, dels 33,57 M€, sols 4,50 M€ corresponen a aportacions a ATLL, concretament per la contribució financera anual entre 2007 i 2010 abans esmentada. La resta de 29,07 M€ es concentra en determinades obres executades per tercers, principalment en vuit actuacions en les quals l'ACA ha contribuït aportant a administracions locals i comunitats de regants entre 1,10 M€ i 4,33 M€.

Decrement de les despeses per Deteriorament de l'immobilitzat

Les despeses per Deteriorament de l'immobilitzat han disminuït en 9,78 M€. Aquest decrement té a veure amb un conjunt d'actuacions i materials que es van activar en relació amb determinades obres que es van iniciar en l'exercici 2008 per pal·liar els efectes de la sequera que patia Catalunya. Un cop superada la sequera, les obres no es van finalitzar segons les previsions inicials i van ser desmantellades totalment o parcialment. Així, del total de 29,45 M€ en què van ser valorades aquestes obres activades en l'immobilitzat, en el 2009 es va regularitzar un total de 12,29 M€, import que va imputar-se com a despesa per deteriorament de l'immobilitzat, i que en aquell exercici van representar la major part d'aquesta tipologia de despeses. En l'exercici 2010, en l'anàlisi de seguiment per determinar el valor efectivament recuperable d'aquestes obres activades, l'ACA va regularitzar 3,70 M€, comptabilitzats com a despeses per deteriorament. Aquest import, inferior al del 2009 en 8,59 M€, explica la major part del decrement de 9,78 M€ d'aquestes despeses.

Decrement de les despeses per Serveis exteriors

Les despeses per Serveis exteriors s'han reduït en 7,71 M€, ja que han passat de 37,40 M€ en l'exercici 2009 a 29,69 M€ en l'exercici 2010. Si bé aquest decrement està en la línia prevista per l'ACA d'iniciar un procés de contenció general de despeses, s'ha

6. El detall de les obres a executar per part d'ATLL i la quantificació del imports que l'ACA li haurà d'aportar es recull, diferenciant les que són objecte de finançament estatal de les que no, en el Conveni de col·laboració per al finançament del cicle de l'aigua signat entre ATLL i ACA el 27 de juliol del 2007 i les seves posteriors addendes.

observat que existeix un cas concret que explica una part significativa del decrement. Així, de l'anàlisi dels diferents comptes dins d'aquest concepte de despesa destaca el compte Estudis i programes immaterials, que en l'exercici 2009 concentra una despesa de 4,62 M€ en treballs i estudis contractats a una UTE formada per tres empreses. Aquest compte es redueix en el 2010 en 3,83 M€, amb relació a les despeses d'aquest proveïdor. Aquesta reducció és la més significativa dins el total dels 7,71 M€ de decrement de la despesa per serveis exteriors i explica gairebé la meitat d'aquest total.⁷

Variacions més importants dels ingressos i de les despeses financeres

La variació entre 2009 i 2010 del Resultat financer ha presentat una millora de 3,96 M€. Aquesta millora s'explica per l'evolució a la baixa que durant el 2010 ha experimentat l'euríbor, tipus al qual estan indexades la majoria de les operacions financeres de l'ACA (préstecs, crèdits i permutes financeres (*swaps*)).

Per aquesta evolució dels tipus d'interès, les despeses financeres per interessos de préstecs i pòlisses de crèdit han passat de 33,06 M€ a 27,80 M€; per tant, s'han reduït en 5,26 M€. Aquesta millora ha estat parcialment compensada, en 2,03 M€ pel major cost financer dels *swaps* en 2010 respecte del 2009. Aquestes operacions poden haver generat ingressos o despeses financeres, però en termes globals, el conjunt dels *swaps* han suposat un resultat financer negatiu de 6,82 M€ el 2010, mentre que el 2009 havia estat de 4,79 M€.

2.2.3. Observacions resultants de la fiscalització

Les observacions que cal destacar pel que fa al resultat de la fiscalització del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys, són les següents:

1) Regularització de l'immobilitzat de certes actuacions iniciades per fer front a la sequera del 2007-2008. Aspectes comptables i aspectes jurídics

Delimitació dels fets i les actuacions

La situació d'excepcionalitat que a causa de la sequera es patia a Catalunya des de mitjan 2007 va portar l'ACA a plantejar-se i iniciar determinades actuacions. Entre aquestes actuacions destaca la que preveia portar aigua del Segre a Isòvol i, a través del Túnel del Cadí, cap a l'embassament de la Baells. Finalment, però, les pluges entre l'abril i el maig del 2008 van suposar un gir que va permetre sortir de la situació d'excepcionalitat.

7. Vegeu l'anàlisi específica en relació amb els estudis i treballs contractats a la UTE esmentada en l'epígraf 4.1.

L'ACA va aturar llavors l'execució de l'operació de socors del Segre. Davant d'això es va haver d'iniciar una tasca per acotar i quantificar el cost aproximat que podien representar els materials i les obres iniciades de l'actuació del Segre. D'aquestes valoracions va resultar un import total de 15,46 M€, dels quals 8,58 M€ corresponien a la valoració dels materials proveïts que es preveia utilitzar en les obres (principalment tubs i canonades de polietilè de moltes diverses mides) i els 6,88 M€ restants, a la valoració dels treballs preparatoris i d'inici d'execució d'obres.

A més de l'actuació del Segre també n'hi van haver altres que es van iniciar a causa de l'excepcionalitat de la situació de sequera però que, un cop superada aquesta, o bé es van desmantellar totalment o parcialment, o no es van executar segons les previsions inicials. Les sis principals actuacions que es van trobar en aquesta situació es presenten a continuació, quantificades amb el cost pel qual havien estat valorades i que s'havia comptabilitzat fins a finals del 2009 com a Immobilitzat en curs o pendent de classificació.

Quadre 8. Actuacions per pal·liar la sequera 2007-2008 posteriorment aturades i desmantellades

Actuació	Import
Operació de socors Segre-Isòvol – Túnel del Cadí – La Baells	15.457
Xarxa de transport port Barcelona – EDAR Baix Llobregat – ETAP Sant Joan Despí	6.010
Aprovisionaments de materials encarregats a ATLL	6.010
Recuperació de pous La Mata – Masuques a Sitges	1.149
Aprofitament de pous per completar el cabal al rec Sentmenat a la zona de la plana del Baix Ter	416
Infraestructura al port de Barcelona per aportació d'aigua potable en vaixells	410
Total	29.452

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons la documentació suport fiscalitzada.

Regularitzacions del 2009 i del 2010

El total de 29,45 M€ va ser objecte d'anàlisi per quantificar la possible regularització dels costos d'obres i materials que constaven com a Immobilitzat en curs o pendent de classificar. Es tractava de quantificar les regularitzacions corresponents dels costos per classificar-los dins l'immobilitzat de manera correcta, o bé per reconèixer-ne un deteriorament o una pèrdua per tal de mantenir en la comptabilitat només el valor efectivament recuperable; tot això ja que les actuacions s'havien aturat i van ser objecte de desmantellament i, per tant, calia valorar-les en funció de la utilitat de les obres dutes a terme i de la possibilitat d'ús i aprofitament dels materials.

Tot i que els càlculs per regularitzar la comptabilització d'aquests costos es van fer el 2010 i van ser objecte de la Resolució del director de l'ACA del 7 de juny del 2010, tal com establia aquesta resolució, es van introduir en el tancament comptable de l'exercici 2009. Aquestes regularitzacions van ser les següents:

Quadre 9. Regularitzacions incorporades al tancament de l'exercici 2009

Actuació o concepte objecte de regularització	Immobilitzat en curs o pendent de classificar	Immobilitzat en funcionament (materials recanvis)	Immobilitzat en funcionament (materials reaprofitats)	Pèrdues	Cobrat
Segre – La Baells (treballs preparatoris)	(6.880)		122	6.758	
Segre – La Baells (materials aprovisionats)	(8.577)	8.185	276	116	
Xarxa Baix Llobregat – Sant Joan Despí	(6.010)	980		5.030	
Recuperació pous – La Mata – Masuques	(1.149)	520	350	279	
Venda de material actuació en pous La Mata – Masuques (baixa d'inventari i cobrament)		(37)			37
Aprovisionaments ATLL	(6.010)	6.010			
Infraestructures al port de Barcelona per aportació d'aigua potable en vaixells	(410)	410			
Aprofitament pous Sentmenat – Baix Ter	(416)	306		110	
Total regularització comptabilitat 2009	(29.452)	16.374	748	12.293	37

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons la documentació suport fiscalitzada.

S'observa que en el tancament comptable del 2009, del total de 29,45 M€ que inicialment havien estat comptabilitzats en Immobilitzat en curs o pendent de classificar s'han reaprofitat materials per a altres actuacions per un total de 0,75 M€, s'han venut materials recuperant el valor comptable per 0,04 M€ i s'han reconegut pèrdues de 12,29 M€ pel cost d'obres aturades i/o desmantellades i per materials no aprofitables. Per tant l'ACA, el 31 de desembre del 2009 mantenia els 16,37 M€ restants en l'immobilitzat, tot i que no està degudament documentat que aquest import representés el valor efectivament recuperable dels materials i altres costos que incloïen.

Durant l'exercici 2010, els 16,37 M€ que es mantenien en Immobilitzat al tancament comptable del 2009 han estat objecte de noves regularitzacions. Així, un total de 3,70 M€ han estat donats de baixa de l'immobilitzat i s'ha reconegut com a pèrdua per diferències sorgides en l'inventari dels materials, 0,92 M€ i per materials que l'ACA ha cedit gratuïtament a ATLL, 2,60 M€, i a l'EMSHTR, 0,18 M€. Per tot això, el 31 de desembre del 2010 es mantenen en l'immobilitzat 12,67 M€ (16,37 M€ – 3,70 M€). Amb tot, les mancances de controls de seguiment i de documentació suport, ja des del moment de la quantificació i valoració inicials dels materials i de les obres referents a aquestes actuacions, no permeten afirmar que els 12,67 M€ representin el valor efectivament recuperable dels costos d'aquestes actuacions el 31 de desembre del 2010.

Altres actuacions

A més de les sis actuacions anteriorment detallades i tractades de manera conjunta, al llarg de la fiscalització s'ha vist documentació en què constaven altres actuacions iniciades arran de la sequera del 2007-2008 que, posteriorment, si bé no han estat desman-

tellades, han caigut en desús. En aquesta situació es troben els béns de l'immobilitzat que per un total de 20,12 M€ corresponen a les obres següents:

Quadre 10. Altres actuacions del període de sequera 2007-2008 que han caigut en desús

Actuació	Import
Infraestructures al port de Barcelona per aportació d'aigua potable en vaixells	11.668
Sistema terciari de regeneració d'aigua a Tordera (per tractament addicional de les aigües procedents de la depuradora de l'empresa Fibracolor)	7.569
Infraestructures al port de Tarragona per aportació d'aigua potable en vaixells	878
Total	20.115

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació suport fiscalitzada.

Segons els informes i la documentació analitzada, les infraestructures dels ports de Barcelona i Tarragona no han estat desmantellades però el seu desús requeriria, com a mínim, dotar una provisió per deteriorament i fer-ne un seguiment tècnic per valorar si seria adient la seva baixa i reconèixer-les com a pèrdua. Pel que fa al sistema de regeneració d'aigua a Tordera, amb el tancament el 2008 del procés productiu de la planta de l'empresa Fibracolor, les instal·lacions de l'ACA han quedat sense ús ni possible destí, amb la qual cosa caldria donar-les de baixa i reconèixer-les com a pèrdua.

Fets posteriors de l'exercici 2011

Com a fets posteriors al tancament comptable de l'exercici 2010 s'ha observat, en l'exercici 2011, el següent:

- Respecte de les sis actuacions que posteriorment han estat desmantellades (vegeu el quadre 8), l'ACA ha minorat novament el seu valor de l'immobilitzat, que el 31 de desembre del 2010 era de 12,67 M€, i n'ha reconegut despeses o pèrdues per un total d'1,09 M€ que han rebaixat l'immobilitzat fins a 11,58 M€. El fet més remarcable, però, ha estat que al tancament del 2011 l'ACA considera que aquest immobilitzat correspon a materials i altres costos sense cap tipus d'ús i decideix dotar una provisió de deteriorament que cobreix 9,50 M€ del total dels 11,58 M€. Els 2,08 M€ restants l'ACA els manté en l'immobilitzat malgrat que els ha aportat gratuïtament a l'empresa estatal Aguas de las Cuencas Mediterráneas, SA (ACUAMED) i, per tant, caldria donar-los de baixa de l'immobilitzat i reconèixer-los com a pèrdua. L'ACA considera que aquesta aportació hauria de representar un acompte de les obligacions que l'ACA té amb ACUAMED,⁸ amb la qual cosa la contrapartida de l'acompte seria la baixa de l'immobilitzat, però per a això caldria que l'ACA formalitzés un document en què l'empresa estatal acceptés l'aportació del material com a acompte.

8. El 7 de juliol del 2008 ACUAMED, empresa estatal dependent del MARM, va signar un conveni amb l'ACA i ATLL en què les empreses de la Generalitat assumien cofinançar les obres a executar per ACUAMED en el tram Calaf-Igualada de la xarxa d'abastament de l'embassament de la Llosa del Cavall.

- Respecte de l'actuació del sistema terciari de tractament d'aigua a Tordera (vegeu el quadre 10), l'ACA l'ha dotat amb la creació d'una provisió per deteriorament per la seva totalitat, 7,57 M€.⁹

Aspectes jurídics

A més dels aspectes comptables anteriorment analitzats, respecte de les actuacions del Segre–La Baells (juntament amb altres actuacions, bàsicament referides a la connexió de l'EDAR de Palamós amb el riu Daró) es van detectar certes irregularitats en tot el procés de contractació, adjudicació i reconeixement dels costos. Aquests fets van ser recollits en l'informe de control de la Intervenció General de la Generalitat del 29 de novembre del 2010 que va tenir entrada en la Sindicatura de Comptes de Catalunya el 13 de desembre del 2010. La Sindicatura de Comptes en l'informe 14/2011 va fer referència a l'informe de la Intervenció General de la manera següent:

Es té coneixement que aquest Informe va ser tramès a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya el 23 de desembre del 2010 i va ser tramès per la Sindicatura de Comptes de Catalunya al Tribunal de Comptes en data 27 de gener del 2011.

El 16 de març del 2011 la Fiscalia Provincial de Catalunya, de resultes de l'ofici i la documentació que havia rebut de la Fiscalia Superior de Catalunya, decreta l'arxivament de les actuacions. En concret manifesta que en el supòsit no s'aprecien elements dels quals s'infereixi la possible existència d'infracció penal i estableix que si fos el cas les responsabilitats a assumir estarien en l'ordre del contenciós administratiu.

D'altra banda, pel que fa a la responsabilitat comptable, en la Interlocutòria del 17 d'abril del 2013, la consellera de comptes de la Secció d'Enjudiciament del Tribunal de Comptes declara que no es procedent incoar cap judici en relació amb el procediment de reintegrament iniciat per aquests fets. Aquest acord es fonamenta en l'escrit del fiscal de l'esmentada Secció, del 16 d'abril del 2013, en què conclou que no aprecia menyscapse en els fons públics i sol·licita que no s'incoï cap judici comptable.

2) Manca de reconeixement d'atribucions de fons previstes en convenis amb administracions locals

L'ACA no ha comptabilitzat determinats fons a atorgar a administracions locals a les quals, per conveni, ha de cofinançar determinades obres, ja que les administracions locals van certificar l'execució de les obres fora del termini previst. Tot i que els convenis preveuen

9. El total de la provisió per deteriorament de l'immobilitzat dotada per l'ACA en el 2011 ha estat de 17,07 M€, dels quals 9,50 M€ corresponen a les sis actuacions desmantellades i 7,57 M€ a l'actuació del sistema de Tordera.

que la justificació fora de termini és un dels supòsits d'extinció anticipada, fins a l'exercici 2009 aquesta incidència se solucionava, sempre que estigués adequadament justificada, mitjançant la formalització d'una addenda al corresponent conveni i l'ACA acabava aportant els fons i comptabilitzant aquest fet. Des de l'exercici 2010 l'ACA no reconeix les atribucions de fons si el beneficiari presenta les certificacions i els justificants de despesa fora de termini. Això ha suposat no comptabilitzar 13,73 M€ ni en el passiu per creditors ni en la despesa per subvencions de capital.

L'ACA fonamenta la no imputació comptable de les obligacions que ha deixat d'assumir basant-se en l'incompliment del termini de justificació per part de les administracions locals i, a més, en els principis pressupostaris de limitació qualitativa, quantitativa i temporal. Tot i això, sorgeix la incertesa pel risc que les administracions locals presentin reclamacions que es resolguin a favor seu.

3) Ajustaments del 2010 al tancament comptable del 2009: IVA suportat no deduït i subvencions no aplicades

En l'exercici 2010, tal com es fa constar en la Memòria, l'ACA ha registrat amb caràcter retroactiu al tancament de l'exercici 2009, dos ajustaments que, tot i compensar-se parcialment entre ells, presenten imports significatius segons el que seguidament es descriu.

Quotes d'IVA suportades en exercicis anteriors i no deduïdes

Com ja va remarcar la Sindicatura de Comptes en informes anteriors, l'ACA presentava saldos deutors per IVA pendent de deduir referents a obres executades i certificades que no s'havia pogut deduir perquè es tractava de certificacions pendents de pagament o perquè les obres no havien estat encara recepcionades.

Aquest IVA pendent de deduir corresponia, fonamentalment, al de les obres que l'antiga Junta d'Aigües de Catalunya havia encomanat a GISA i REGSA. L'ACA els feia aportacions mensuals per imports preestablerts, que imputava de manera genèrica com a immobilitzat en curs però que no estaven correlacionades amb el cost de les obres concretes ni amb el seu grau d'avançament d'execució. Posteriorment, quan GISA i REGSA aportaven les factures referents a les certificacions de les diferents obres, l'ACA reclassificava el cost en obres concretes però no es deduïa l'IVA, ja que no havia pagat les factures; les havien pagat GISA i REGSA mentre que l'ACA havia fet les aportacions mensuals esmentades. Amb tot, l'ACA, preveient poder-se'l deduir a la recepció final de les obres, anava imputant tot aquest IVA en un compte deutor.

La manca de detall de la correlació entre les aportacions mensuals genèriques, les factures de les certificacions parcials de les obres, l'IVA activat corresponent a cada factura i la recepció de cada obra, va fer que no es disposés d'informació suficient per poder-se deduir l'IVA. A finals del 2009 aquest IVA deutor no deduïble presentava un import

acumulat d'11,21 M€. A inicis del 2010, donat que els darrers encàrrecs d'obra de l'ACA a les dues empreses eren del 2006, i que per tant, s'havia superat el termini per a poder-se deduir aquest IVA, es decideix regularitzar-lo, donant-lo de baixa i reconeixent-lo com a pèrdua d'exercicis anteriors.

Subvencions de capital no aplicades a resultats

En anteriors informes la Sindicatura de Comptes va fer el seguiment de la incertesa del cobrament d'un deute del Ministeri de Medi Ambient (MIMAM, actualment MARM) de 92,22 M€ que corresponia a aportacions previstes en el conveni signat amb l'esmentat Ministeri de finançament del Pla de Sanejament de Catalunya 1996-2002. Tal com es va concloure en l'informe 14/2011, la incertesa es va resoldre definitivament amb el cobrament d'aquest import el febrer del 2008, amb l'aplanament previ de l'Administració de l'Estat recollit en la sentència del 20 de març del 2007 de la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional.

D'acord amb la normativa comptable, aquest import va passar a representar una subvenció no reintegrable amb posterioritat a la posada en funcionament dels béns que finança i, concretament, en el moment en què la sentència va ser ferma. Per això, era a partir del 2007 que calia començar a reconèixer la subvenció de capital en el Compte de pèrdues i guanys, cosa que l'ACA no va fer però que en 2010 va regularitzar amb efectes al tancament del 2009. Així, els ingressos que calia haver reconegut entre 2007 i 2009 eren de 8,51 M€.

El total de l'ajustament per reconèixer ingressos d'exercicis anteriors va ser de 10,25 M€, ja que, juntament amb els 8,51 M€ d'ingressos referents a les esmentades subvencions de capital del Ministeri, hi va haver un altre ajustament, d'1,74 M€, corresponent a mancances acumulades de traspàs a ingressos de les subvencions de capital rebudes per convenis amb altres administracions públiques, principalment administracions locals.

4) Aspectes remarcables resultants de l'anàlisi dels creditors

Per a determinades anàlisis dels saldos de creditors el 31 de desembre del 2010 cal deixar de banda determinats comptes com els creditors per factures pendents de rebre o per ajustaments i centrar-se en els Creditors per pagaments ordenats que presenten un saldo de 249,98 M€, dins del total de 326,56 M€ de Creditors per compres o adquisicions de serveis.

Del total dels 249,98 M€ de saldo el 31 de desembre del 2010 cal remarcar el següent:

- Un total de 4,66 M€ corresponen a imports creditors que vencien entre 1997 i 2009; una part de 2,01 M€ es compon d'una gran quantitat d'apunts que s'han anat acumulant per imports poc significatius i que generalment tenen a veure amb retencions de garanties de certificacions d'obres, amb ingressos indeguts respecte dels quals els bancs no van

facilitar a l'ACA detall o informació com per poder-ne fer un seguiment, etc. Caldrà que l'ACA faci una tasca d'anàlisi per valorar la regularització d'aquestes partides antigues, la baixa de les quals podria generar un ingrés extraordinari.

Dins el total de 4,66 M€ hi ha 2,65 M€ corresponents a tres casos que sí que presenten imports creditors significatius (1,50 M€ amb l'Ajuntament de Barcelona, 0,74 M€ amb l'Ajuntament de Castelldefels i 0,41 M€ amb l'empresa estatal Aguas de la Cuenca del Ebro, SA – ACUAEBRO) i que poden representar imports encara exigibles per part dels creditors, cosa que està en funció de contingències a dirimir.

- Un total d'1,72 M€ correspon a saldos creditors per pagaments a fer en l'exercici 2012 o posteriors. Caldrà comptabilitzar aquests casos en saldos de passiu a llarg termini i no com a creditors en el passiu corrent.
- Un total de 103,48 M€, segons recull l'ACA en la Memòria del 2010, supera els cinquanta-cinc dies d'ajornament de pagament que, per al 31 de desembre del 2010, estableix la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials. L'ACA presenta aquesta informació quantificada per tal de complir el deure d'informació que estableix la disposició addicional tercera d'aquesta llei.

Cal remarcar que, amb la informació facilitada per l'ACA, la Sindicatura de Comptes ha calculat les obligacions pendents de pagar el 31 de desembre del 2010 que superen els cinquanta-cinc dies des de la data de la corresponent factura. Del càlcul n'ha resultat un import superior al de l'ACA, concretament 126,76 M€.

5) Excés en el reconeixement de subvencions de capital

En l'Annex II es recull el moviment global de les subvencions de capital que l'ACA presenta en la Memòria de l'exercici 2010. En l'anàlisi realitzada s'han observat excessos en el reconeixement de certes línies de subvencions, que es detallen a continuació:

- El Fons de cohesió Alt Maresme Nord, com s'ha remarcat en el detall del Quadre 6, correspon a actuacions en el sistema de sanejament Pineda-Tordera. S'ha analitzat la corresponent decisió de la Comissió Europea que preveia per a aquestes actuacions un total de despesa elegible de 21,18 M€, un percentatge de finançament del 68% i, per tant, una subvenció màxima de 14,41 M€. Fins al 2009 l'ACA havia reconegut com a subvenció per aquest fons de cohesió 9,79 M€, però en l'exercici 2010 comptabilitza 7,30 M€ addicionals, amb la qual cosa l'import acumulat el 31 de desembre del 2010, 17,09 M€, supera, de manera errònia, el màxim de 14,41 M€ aprovats per la Comissió Europea. S'ha observat que l'excés de 2,68 M€ ha estat regularitzat en l'exercici 2011.
- Les subvencions FEDER 2000-2006 no presenten en el moviment de l'exercici 2010 cap nou import reconegut i sols presenten el decrement per la part traspassada a in-

grés de l'exercici. Això succeeix ja en l'exercici 2009. S'ha fet una anàlisi de seguiment dels imports reconeguts per aquesta tipologia de subvencions europees en exercicis anteriors i s'ha observat que el total que l'ACA ha comptabilitzat al llarg dels exercicis 2001-2008 ha estat de 97,82 M€. S'ha disposat de documentació de la Direcció General de Política i Promoció Econòmica del DEF de seguiment i tancament d'aquesta línia de subvencions que quantifica l'import total final que rebrà l'ACA en 91,08 M€, amb la qual cosa és desprèn que l'ACA ha reconegut un excés de 6,74 M€. S'ha observat que una part d'aquest excés, 1,80 M€, ha estat reclassificada en l'exercici 2011 a altres línies de subvencions, i s'ha mantingut, per tant, un excés de 4,94 M€. La regularització de l'excés suposaria reduir el passiu per subvencions, donacions i llegats així com l'actiu per periodificacions.

- Cal remarcar com a fet posterior al tancament de l'exercici 2010 la regularització en el 2011 en els saldos de les Subvencions de capital rebudes. S'ha fet un seguiment dels moviments comptables que en el 2011 han presentat aquestes subvencions i, a més de la regularització de 2,68 M€ i la reclassificació d'1,80 M€, abans esmentades, s'han produït altres regularitzacions per 8,78 M€. Les regularitzacions han suposat disminuir, bàsicament, el Fons de cohesió per petites aglomeracions urbanes en 3,96 M€ i el Fons de cohesió Sant Feliu - Gavà en 4,13 M€. Aquestes disminucions corresponen a actuacions que no s'han pogut finalitzar en el termini que estableix la Comissió Europea o que havien estat comptabilitzades incloent-hi certes partides que finalment han resultat ser no elegibles.

6) Manca d'informació i controls per a la correlació entre les subvencions rebudes i l'immobilitzat que financen

La Memòria dels comptes anuals no inclou informació relativa a les subvencions rebudes aplicades a l'immobilitzat, ni l'import d'aquests actius finançats per aquelles. Aquest fet suposa, a més, d'una banda, una debilitat del control que pot donar lloc a incorreccions en l'aplicació a resultats de les subvencions i, d'una altra banda, una debilitat de control en el seguiment dels recursos europeus amb el risc de perdre'ls per errades i mancances pel que fa a les dates límit i als conceptes d'elegibilitat.

Aquesta mancança de controls ha donat lloc a les observacions anteriorment esmentades: la referent als ajustaments del 2010 al tancament del 2009 de l'anterior punt 3, o la que recull els excessos en el reconeixement de subvencions, en l'anterior punt 5. També cal remarcar casos, esmentats en informes anteriors, que generen manca de correlació entre fons rebuts i inversions que financen (vegeu en l'informe 14/2011 la conclusió de l'epígraf 2.7 i en l'informe 6/2005, l'epígraf 2.3.11.1).

En informes anteriors la Sindicatura de Comptes va centrar l'anàlisi de la correlació subvencions-inversions en l'aplicació de la subvenció a ingressos, ja que aquesta aplicació hauria d'estar en funció de l'amortització de les inversions que financen. Se segueix observant que algunes subvencions no presenten aquesta aplicació a ingressos, ja que les

obres que financen no han estat finalitzades o no han entrat encara en funcionament. De totes maneres es fa evident la manca de control de correlació detallada, sobretot pel que fa als fons procedents de FEDER o dels fons de cohesió més antics, com el Fons de cohesió 1997, o de les aportacions del (PUOSC) Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya. En aquests casos l'ACA va fer el traspàs anual a resultats en termes globals aplicant un percentatge genèric del 2,5% d'amortització, criteri acceptable des del vessant comptable però que no resol el problema de la manca de correlació entre subvencions i inversions.

L'ACA, si bé manté una correlació global i genèrica entre les subvencions i les inversions, no disposa de la informació de detall ni dels controls suficients que permetin correlacionar totes i cadascuna de les subvencions de capital rebudes respecte del cost obra per obra de les inversions. Tot i que l'activitat de l'ACA dificulta la implantació de controls que resultin suficients, ja que influeixen aspectes i situacions que poden presentar constants variacions, la Sindicatura de Comptes entén que caldria implantar uns procediments interns pel que fa a aquest aspecte.

7) [...] ¹⁰

8) Reclamacions patrimonials

D'acord amb la documentació facilitada per l'ACA, el 31 de desembre del 2010 hi ha un total de vint-i-nou reclamacions patrimonials per una quantia total de 8,33 M€. Aquestes reclamacions es troben en situacions processals molt diverses, ja que n'hi ha que estan en fases inicials d'incoació i d'inici d'expedient o de peticions de documentació i d'informes, mentre que d'altres estan en la fase de proposta de resolució o bé pendents de sentència. També hi ha casos en què ja s'han dictat sentències favorables o desfavorables però que encara estan pendents de la sentència del corresponent recurs d'apel·lació i, fins i tot, hi algun cas de sentència desfavorable pendent d'execució. Amb tot, els responsables de l'ACA no han fet una anàlisi d'avaluació de risc de manera diferenciada que tingués com a finalitat obtenir un import que, en funció del major o menor grau de certesa o probabilitat, fos objecte d'una provisió per responsabilitats. Així, en la Memòria l'ACA informa de l'import total de les reclamacions i estima com a possible el fet d'haver-ne de fer front, però no ha comptabilitzat cap provisió pel que fa a aquestes reclamacions.

La Sindicatura de Comptes considera que calia haver valorat quines de les vint-i-nou reclamacions i quina part del total de 8,33 M€ haurien d'haver estat objecte d'una provisió per responsabilitats, que caldria haver comptabilitzat el 31 de desembre del 2010.

9) [...] ¹¹

10. Arran de l'al·legació segona s'ha suprimit l'observació.

11. Arran de l'al·legació tercera s'ha suprimit l'observació.

10) Finalitat d'un préstec de l'Institut Català de Finances (ICF)

El total dels imports disposats de nous préstecs al llarg de l'exercici 2010 ha estat de 171,20 M€ i correspon al total formalitzat per a tres operacions de préstec del maig del 2010 i a una tercera de finals de l'exercici 2009, segons el següent detall, en què es recull la finalitat prevista per a cada préstec:

Quadre 11. Préstecs disposats en l'exercici 2010

Entitat	Import	Data préstec	Finalitat
Sindicat BBVA	130,00	06.05.2010	Finançar parcialment les inversions pressupostades
Barclays	30,00	31.05.2010	Amortitzar crèdit 20 M€ i necessitats pressupostàries
Cajamadrid-ICO	10,00	19.05.2010	Inversions concretes – finançament parcial de 6 projectes
ICF	1,20	30.12.2009	Inversió concreta – Planta nitrats a les Masies de Voltregà
Total	171,20		

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació fiscalitzada.

Sols en el cas dels préstecs de Cajamadrid-ICO i de l'ICF es detallen unes inversions concretes com a destí dels recursos objecte de préstec. Respecte de l'anàlisi d'aquests dos préstecs cal remarcar que la inversió prevista en relació amb el préstec de l'ICF no ha estat finalment duta a terme.

El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAAR) es va plantejar dur a terme la inversió en una planta de tractament de nitrats, fet que va comunicar a l'ACA perquè duqués a terme les obres, i per la qual cosa va decidir subvencionar l'ACA i assumir els interessos del préstec que l'ACA va acabar formalitzant amb l'ICF. Finalment, per diversos motius de tipus tècnic i de prioritat d'altres inversions, l'ACA no va dur a terme la inversió, ni tant sols en va iniciar l'expedient de contractació, i va destinar el préstec de l'ICF al finançament de les inversions generals del global del seu pressupost. L'incompliment del destí a donar al préstec no n'ha suposat la cancel·lació ni el retorn anticipat del principal ni dels interessos assumits pel DAAR. S'ha observat que posteriorment el préstec ha entrat en el conjunt d'operacions financeres que en el primer trimestre del 2012 han estat objecte de la reestructuració de gran part de l'endeutament de l'ACA, moment en què ha comunicat al DAAR i a l'ICF que passava a fer-se càrrec dels interessos del préstec.

11) Criteri de reconeixement dels ingressos del cànon de l'aigua recaptat per les entitats subministradores

Fins a l'exercici 2007, inclòs aquest, el reconeixement comptable dels ingressos provinents del cànon de l'aigua es feia atenent al consum real o potencial d'aigua, moment en què es produeix el fet imposable del tribut, d'acord amb l'article 8 del Decret 103/2000, del 6 de març, pel qual es va aprovar el Reglament de tributs gestionats per l'ACA, modificat pel Decret 47/2005, del 22 de març, i d'acord amb l'article 65 del Decret legislatiu 3/3003 (text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya).

En el 2008, la Llei 16/2008, del 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres, va introduir en el Decret legislatiu 3/2003 la disposició addicional quinzena, en què s'establia que des de l'inici d'aquell exercici, la comptabilització dels ingressos pel cànon de l'aigua recaptat per entitats subministradores, s'ha d'efectuar en el moment del compliment efectiu de les obligacions de declaració i ingrés per part d'aquestes entitats.

Per tant, a partir d'aquesta disposició legal, l'ACA canvia el criteri de reconeixement dels ingressos d'aquesta part del cànon de l'aigua. El registre comptable dels ingressos corresponents al cànon de l'aigua en funció del criteri anterior de meritació hauria suposat un augment dels ingressos de dret públic i un augment de periodificacions a curt termini de l'actiu per un import aproximat de 5,15 M€.

Cal assenyalar que, en relació amb aquesta part del cànon de l'aigua provinent de la facturació de les entitats subministradores, l'ACA no ingressa per un servei de subministrament, sinó que el que fa és recaptar un impost, que li tramiten les entitats subministradores, i ella és el subjecte actiu del cànon. Per tant, l'ACA no coneix quin és el subministrament i l'import de cànon de l'aigua que se'n deriva fins que les entitats subministradores li presenten les declaracions.

L'ACA informa d'aquest canvi de criteri en la Memòria de comptes anyals.

2.2.4. Incertesa en la continuïtat de les operacions. Fets posteriors: Pla de viabilitat i mesures d'ajornament i reestructuració de l'endeutament

La Sindicatura de Comptes ha posat de manifest en tots els informes de fiscalització relatius a l'ACA la incertesa quant a la capacitat del cànon de l'aigua com a principal font d'ingressos per fer front a la globalitat de les necessitats financeres. En ells s'assenyalava que aquests ingressos, juntament amb els altres ingressos propis de menor quantia, no cobrien les despeses de l'activitat ordinària (despeses d'explotació i despeses financeres) fonamentalment pel cost que la càrrega financera de l'endeutament representa.

Així mateix, es conclouia que les previsions d'inversió per a futurs exercicis i les despeses d'explotació requeririen noves fonts de recursos, i s'assenyalava que aquesta situació era conseqüència, en gran part, no sols de l'obligació legal de l'ACA de fer front a la major part d'infraestructures hidràuliques a dur a terme a Catalunya, sinó que, a més, un cop posades en marxa, n'ha de suportar les despeses de gestió, explotació i manteniment, malgrat que la legislació preveu en la majoria de casos el traspàs de la titularitat a l'Administració local o ens dependents.

Segons l'anàlisi que consta en l'informe 14/2011, l'evolució dels imports fins a l'exercici 2009 arribava a conclusions similars a les esmentades, respecte de la capacitat financera del cànon de l'aigua i es remarcava l'empitjorament de la pèrdua de les activitats ordinàries. Es feia referència a altres fonts de recursos, bàsicament destinats a finançar o a

reequilibrar la situació patrimonial, com els recursos autonòmics procedents del contracte programa 2006-2010 o els fons estatals rebuts entre 2007 i 2009 en relació amb la disposició addicional tercera de l'Estatut. També es conclouïa que eren recursos insuficients per al finançament de les inversions que l'ACA assumia.

Al final de l'exercici 2010 l'ACA presenta una situació de pèrdues continuades i significatives (pèrdua de l'exercici 2010, 53,95 M€ i resultats negatius d'exercicis anteriors fins al 31 de desembre de 2010, 553,86 M€) fons de maniobra negatiu (280,95 M€) i d'acumulació de l'endeutament (1.381,27 M€), que requereix prendre mesures de reequilibri. Al llarg del 2010 l'ACA ja va plantejar, de manera preliminar, unes mesures a implementar com a pla de reequilibri o viabilitat amb quatre línies d'actuació globals: disminució de la despesa corrent, restricció de la inversió, augment dels ingressos corrents i refinançament de l'endeutament. Amb tot, al tancament de l'exercici 2010, el caire preliminar i no formalitzat d'aquest pla suposa una important incertesa quant a la capacitat de l'ACA per continuar amb les seves operacions.

Com a fets posteriors al tancament de l'exercici 2010 cal remarcar el següent:

- Pla econòmic i financer 2011-2014: en el primer trimestre del 2011 va iniciar-se l'elaboració del pla de viabilitat i al final d'aquest trimestre van començar a aplicar-se certes mesures. Segons responsables de l'ACA, el mes de juny es va concloure el pla però no se'n va formalitzar ni aprovar cap versió definitiva. A inicis del tercer trimestre del 2011 el Departament d'Economia i Coneixement, mitjançant una firma de consultoria va acabar d'elaborar una versió definitiva del pla anomenada Pla econòmic i financer 2011-2014 (PEF). Els eixos generals del PEF són: l'increment del cànon de l'aigua, la reducció de les despeses d'explotació i de les despeses d'estructura, la congelació de les inversions compromeses, la millora de l'eficiència (estructura organitzativa i gestió d'explotacions) i la reordenació de l'endeutament.
- Procés de reestructuració de l'endeutament: L'evolució de l'endeutament formalitzat per l'ACA en els darrers exercicis ha donat lloc a una concentració de deute a amortitzar en els anys 2011-2014. Davant d'això, l'ACA ha de portar a terme un procés de reordenació del seu endeutament per adaptar el calendari de venciments als fluxos de caixa previstos en el PEF. En aquesta línia l'Acord de Govern del 13 de desembre del 2011 autoritza l'ACA a iniciar un procés de negociacions amb les entitats financeres per al refinançament del seu endeutament i estableix que el procés s'iniciï amb un ajornament de quotes d'amortització i finalitzi amb una reestructuració del deute. L'Acord de Govern del 20 de març del 2012 autoritza l'ACA a refinançar el seu endeutament per un import màxim de 892,25 M€.
- Entre el desembre del 2011 i el febrer del 2012 l'ACA ha formalitzat dues pòlisses d'ajornament de pagament de quotes que vencien a finals del 2011 i primers del 2012 per un total de 106,77 M€ que passen a vèncer el 30 de març del 2012. En aquesta mateixa data l'ACA ha formalitzat dos contractes de reestructuració de l'endeutament per un total de 536,64 M€.

El seguiment del pla econòmic i financer i del procés de reestructuració de l'endeutament seran objecte d'anàlisi en els propers informes que la Sindicatura de Comptes dugui a terme. Amb tot, en l'Annex III es recull la quantificació de l'evolució del perfil d'amortització segons els venciments que estaven previstos el 31 de desembre del 2010, els previstos el 31 de desembre del 2011 i els que el 31 de desembre del 2011 es recalculen un cop formalitzats els contractes de refinançament del març del 2012.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

El pressupost de l'ACA corresponent a l'exercici 2010, aprovat per la Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010, preveia uns estats d'ingressos i de despeses de 1.117,54 M€.

A continuació es mostra la Liquidació pressupostària de l'exercici 2010 presentada per l'ACA.

Quadre 12. Liquidació del pressupost de l'exercici 2010

PRESSUPOST D'INGRESSOS		Pressupost (A)	Liquidació (B)	Desviacions * (B-A)
Capítol III	Taxes, béns i altres ingressos			
Article 31	Prestació de serveis	102	521	419
Article 32	Taxes	1.500	1.189	(311)
Article 34	Altres tributs	360.196	353.804	(6.392)
Article 39	Altres ingressos	3.653	1.199	(2.454)
	Total Capítol III	365.451	356.713	(8.738)
Capítol V	Ingressos patrimonials			
Article 52	Interessos de dipòsit	-	95	95
	Total Capítol V	-	95	95
Capítol VI	Alienació inversions reals			
Article 60	Alienació terrenys	-	216	216
Article 63	Alienació material de transport	-	11	11
Article 67	Alienació altre immobilitzat	-	180	180
	Total Capítol VI	-	407	407
Capítol VII	Transferències de capital			
Article 70	Del sector públic estatal	450.000	-	(450.000)
Article 71	De l'Administració de la Generalitat	62.229	60.605	(1.624)
Article 76	D'ens i corporacions locals	2.696	6.677	3.981
Article 77	D'empreses privades	2.650	1.882	(768)
Article 79	De l'exterior	21.765	8.971	(12.794)
	Total Capítol VII	539.340	78.135	(461.205)
Capítol VIII	Variacions d'actius financers			
Article 83	Aportacions de capital i altres fons propis d'entitats del sector públic	28.000	12.824	(15.176)
	Total Capítol VIII	28.000	12.824	(15.176)
Capítol IX	Variació de passius financers			
Article 91	Préstecs en euros	184.751	206.709	21.958
	Total Capítol IX	184.751	206.709	21.958
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS		1.117.542	654.883	(462.659)

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 5/2014

PRESSUPOST DE DESPESES		Pressupost (A)	Liquidació (B)	Desviacions* (B-A)
Capítol I	Remuneracions de personal			
Article 12	Personal funcionari	473	474	1
Article 13	Personal laboral	27.324	24.830	(2.494)
Article 16	Assegurances i cotitzacions socials	7.629	7.141	(488)
Article 17	Pensions i altres prestacions socials	427	419	(8)
	Total Capítol I	35.853	32.864	(2.989)
Capítol II	Despeses de béns corrents i serveis			
Article 20	Lloguers i cànons	2.062	2.220	158
Article 21	Conservació i reparació	12.854	14.583	1.729
Article 22	Material, subministraments i altres	48.965	25.396	(23.569)
Article 23	Indemnitzacions per raó del servei	512	441	(71)
Article 25	Prestació de serveis amb mitjans aliens	221.406	221.860	454
	Total Capítol II	285.799	264.500	(21.299)
Capítol III	Despeses financeres			
Article 31	Préstecs en euros	56.017	36.330	(19.687)
	Total Capítol III	56.017	36.330	(19.687)
Capítol IV	Transferències corrents			
Article 46	A ens i corporacions locals	3.950	4.369	419
Article 49	A l'exterior	223	15	(208)
	Total Capítol IV	4.173	4.384	211
Capítol VI	Inversions reals			
Article 61	Inversions en edificis i altres construccions	782	1.835	1.053
Article 62	Inversions en maquinària, instal·lacions i utilatge	4.469	2.473	(1.996)
Article 63	Inversions en material de transport	336	-	(336)
Article 64	Inversions en mobiliari i estris	280	117	(163)
Article 65	Inversions en equips procés de dades	555	65	(490)
Article 66	Inversions en béns destinats a l'ús general	327.460	172.868	(154.592)
Article 68	Inversions en immobilitzat immaterial	5.190	4.167	(1.023)
	Total Capítol VI	339.072	181.525	(157.547)
Capítol VII	Transferències de capital			
Article 74	A empreses i altres ens públics de la Generalitat i a universitats públiques	102.620	3.900	(98.720)
Article 76	A ens i corporacions locals	109.257	31.112	(78.145)
	Total Capítol VII	211.877	35.012	(176.865)
Capítol IX	Variació de passius financers			
Article 91	Amortització de préstecs en euros	184.751	184.751	-
	Total Capítol IX	184.751	184.751	-
	TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES	1.117.542	739.366	(378.176)

Imports en milers d'euros.

Font: Memòria 2010 de l'ACA.

* La Liquidació pressupostària presentada per l'ACA no recull la columna de desviacions; s'ha afegit per facilitar la comprensió de la liquidació i el seguiment dels comentaris de la fiscalització.

3.1. ESTRUCTURA I CONTINGUT GENERAL DE LA LIQUIDACIÓ

Pel que fa a l'estructura general de la liquidació pressupostària presentada per l'ACA s'observa que presenta un nivell de detall, per articles, inferior a l'aprovat en la Llei de pressupostos, que detalla fins a conceptes i aplicacions. A més, el pressupost aprovat per la Llei desglossa el pressupost de despeses en tres programes. Així, l'estructura pressupostària de la Generalitat inclou l'ACA en l'apartat 5, Producció de béns públics de caràcter econòmic, i, concretament en el subapartat 51, Cicle de l'aigua, que presenta com a programes pressupostaris el 511, Disponibilitat i abastament d'aigua, el 512, Sanejament d'aigua, i el 551, Protecció i conservació del medi natural, programa no exclusiu del cicle de l'aigua.

Tot i que l'ACA disposa d'informació de la liquidació al mateix nivell de detall amb què es presenta en la Llei el seu pressupost (per conceptes i aplicacions i per programes), la liquidació que presenta en la Memòria sols detalla fins al nivell d'article i no diferencia segons els tres programes esmentats. Tot i que la informació presentada en la Memòria pot considerar-se suficient per a la seva interpretació i anàlisi, caldria que aquesta informació s'hi inclogués també amb el mateix nivell de detall que s'aprova en la Llei de pressupostos.

S'han conciliat els imports liquidats amb els dels ingressos i despeses del Compte de pèrdues i guanys, o bé amb la variació de determinats comptes del Balanç i s'hi ha observat una errada, ja que la Llei de pressupostos preveu, per al Capítol VII del pressupost de despesa, despesa per Transferències de capital, un total de 211,88 M€ i aquest mateix import és el que apareix com a total de l'esmentat capítol de despesa en la columna de "Pressupost" de la liquidació però amb una distribució diferent entre els dos articles pressupostaris que el conformen, segons es mostra en el detall següent:

Quadre 13. Detall de la composició de la despesa pressupostada del capítol VII

Concepte	Llei de pressupostos de la Generalitat per al 2010	Pressupost recollit en la liquidació pressupostària de l'ACA	Diferència
Art. 74. A empreses i altres ens públics de la Generalitat de Catalunya	96.620	102.620	6.000
Art. 76. A ens i corporacions locals	115.257	109.257	(6.000)
Total Capítol VII	211.877	211.877	-

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la Llei de pressupostos de la Generalitat i la Liquidació pressupostària de l'ACA.

La diferència s'origina per una errada a l'hora d'incloure en la liquidació un desglossament d'imports pressupostats, que, com a tals, haurien de ser els mateixos que els aprovats per Llei.

A més, d'acord amb les Instruccions conjuntes de la Intervenció general, la Direcció General de Pressupostos i la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya,

del 15 de juliol del 2009, sobre alguns aspectes pressupostaris i comptables de determinades entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya, l'ACA hauria d'haver informat expressament el departament d'adscripció i la Intervenció General del romanent de tresoreria acumulat amb el detall suficient per distingir entre el romanent finalista i el no finalista i el seu origen.

3.2. PRESSUPOST I LIQUIDACIÓ DE L'ENDEUTAMENT

El pressupost aprovat per a l'ACA per al 2010 preveia en el capítol IX d'ingressos i també de despeses, un import de 184,75 M€. D'acord amb l'avantprojecte de pressupost elaborat per l'ACA això responia al fet que la previsió era no endeutar-se més que per fer front al volum d'endeutament a amortitzar en el 2010. Aquest import previst incloïa les quotes a amortitzar de préstecs i els imports dels límits de pòlisses de crèdit a llarg termini vigents a finals del 2009 i amb venciment el 2010.

Pel que fa a la liquidació, seguidament es presenta de manera diferenciada el que fa referència a ingressos i el que fa referència a despeses.

- Liquidació dels ingressos de l'endeutament

L'ACA presenta en el capítol IX d'ingressos un import liquidat de 206,71 M€, que respon a les diferències entre els imports disposats el 31 de desembre del 2010 respecte dels disposats el 31 de desembre del 2009, a les quals afegeix el total de l'import pressupostat. El detall és el següent:

Quadre 14. Detall de la composició dels ingressos liquidats del capítol IX

Concepte	Import
Variació interanual del disposat de pòlisses a llarg termini	(16,46)
Variació interanual del disposat de pòlisses a curt termini	1,97
Total (A) Variacions interanuals de pòlisses	(14,49)
Variació interanual del disposat de préstecs	36,45
Import pressupostat	184,75
Total (B) Variacions interanuals de préstecs i altres	221,20
Total (A+B)	206,71

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació suport de la Liquidació pressupostària de l'ACA.

Els imports liquidats referents a les pòlisses de crèdit són correctes, tot i que formalment, la variació negativa de l'import disposat de pòlisses de crèdit a llarg termini de 16,46 M€, en ser negativa, és més correcte liquidar-la amb signe positiu en el capítol IX de despesa.

La resta de l'import que liquida l'ACA en aquest capítol IX d'ingressos és de 221,20 M€, ja que, a la variació interanual referent als préstecs afegeix l'import total pressupostat, que cal recordar que es refereix al total de l'amortització prevista, incloent-hi límits de pòlisses de crèdit. La Sindicatura de Comptes considera que sols calia liquidar un total de 171,20 M€ corresponents a les noves disposicions de préstecs de l'exercici 2010 segons el detall anteriorment recollit en aquest informe, en el quadre 11.

- Liquidació de les despeses de l'endeutament

L'ACA presenta en el capítol IX de despeses un import liquidat de 184,75 M€ que coincideix amb el pressupostat. D'aquesta manera està liquidant imports que no responen a amortitzacions d'imports disposats sinó a límits de pòlisses de crèdit. La Sindicatura de Comptes considera que l'ACA com a amortització hauria d'haver liquidat 134,75 M€, import que correspon a l'amortització de quotes de préstec en 2010 i, addicionalment, com s'ha remarcat anteriorment, els 16,46 M€ de variació interanual de les pòlisses de crèdit a llarg termini.

Com a resum dels anteriors comentaris a continuació es presenta el detall de la liquidació de l'endeutament.

Quadre 15. Pressupost i liquidació de l'endeutament

Concepte	Pressupostat	Liquidat	Desviació
Segons l'ACA			
Ingressos	184,75	206,71	21,96
Despeses	(184,75)	(184,75)	0,00
Total	-	21,96	21,96
Segons Sindicatura de Comptes			
Ingressos	184,75	173,17	11,58
Despeses	(184,75)	(151,21)	33,54
Total	-	21,96	21,96

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades fiscalitzades.

3.3. ANÀLISIS DE LES DESVIACIONS PRESSUPOSTÀRIES

El Resultat pressupostari que es desprèn de la liquidació pressupostària de l'exercici 2010 és negatiu de 84,48 M€ i és conseqüència d'unes desviacions de menors ingressos liquidats que els pressupostats, per 462,66 M€, i de menors despeses liquidades que les pressupostades, per 378,18 M€. A continuació s'analitzen les desviacions més significatives, tant d'ingressos com de despeses, que resulten de la liquidació.¹²

12. En l'anàlisi de desviacions no s'inclouen les referents als capítols IX d'ingressos i de despeses, referents a l'endeutament, pel fet que la seva liquidació ha estat analitzada en l'epígraf 3.2.

3.3.1. Desviacions en ingressos

Els articles del pressupost d'ingressos que concentren les desviacions més significatives corresponen als del capítol VII Transferències de capital, concretament els articles 70 i 79, que recullen les transferències procedents de l'Estat i de la UE. També cal esmentar la desviació de l'article 83, referent a les aportacions procedents de la Generalitat segons el contracte programa 2006-2010. Respecte de les desviacions en aquests articles cal remarcar el següent:

- Transferències de capital del sector públic estatal (article 70): aquest article presenta una desviació de 450 M€, ja que del total pressupostat per aquest mateix import no s'ha liquidat res.

L'ACA va pressupostar aquests ingressos que, segons previsions fetes l'octubre del 2009, esperava rebre durant el 2010 en relació amb la disposició addicional tercera de l'Estatut. El document del juliol del 2008 Pla d'infraestructures de Catalunya 2007-2013, en què la Generalitat de Catalunya recollia les seves previsions generals de les aportacions 2009-2013 de l'Estat a Catalunya en relació amb aquesta disposició addicional, preveia, pel que fa a actuacions de l'ACA per al 2010, aportacions estatals de 600,55 M€. A la pràctica, exercici a exercici, les previsions de les aportacions de l'Estat previstes en l'esmentat Pla no s'han complert i, per aquest fet, l'ACA, a finals del 2009, coneixent a més les previsions de l'Administració General de l'Estat per al 2010 i d'acord amb el percentatge que representen les infraestructures del cycle de l'aigua en el conjunt de Catalunya, va reduir la previsió per al 2010 fins a 450 M€.

La Sentència del juliol del 2010 del Tribunal Constitucional en relació amb l'Estatut va generar una nova situació d'incertesa també quant a l'acompliment de les aportacions de l'Estat en relació amb la disposició addicional tercera. Finalment, en el 2010, l'ACA no ha rebut aportacions estatals referents a aquesta disposició addicional.

- Transferències de capital de l'exterior (article 79): aquest article presenta una desviació de 12,79 M€ ja que del total pressupostat per 21,76 M€ s'ha liquidat un total de 8,97 M€.

A més de l'article 79, que recull aportacions de fons de la UE, l'article 71, tot i fer referència a la Generalitat de Catalunya, recull realment fons procedents de la UE, en aquest cas gestionats per mitjà del DMAH i DEF. Així, el pressupost aprovat per al 2010 recull per aquests dos articles un total de 83,99 M€ mentre que el liquidat és de 69,58 M€, el que suposa una desviació conjunta de 14,41 M€. Dins aquesta desviació destaquen les de les línies de subvencions del fons de cohesió de petites aglomeracions urbanes i de l'Alt Maresme Nord que es van liquidar per imports inferiors als previstos, al voltant de 6 M€ cadascuna. En part, aquestes desviacions tenen a veure amb el fet que quan es pressuposta el 2010 encara no s'ha tancat l'exercici 2009 i re-

sulta que a finals del 2009 aquestes dues línies es van liquidar per uns imports inferiors a les previsions per al 2010.

- Aportacions de capital i altres fons propis d'entitats del sector públic (article 83): aquest article presenta una desviació de 15,18 M€.

Els pressupostos del 2010 preveïen aportacions de la Generalitat a l'ACA de 28 M€ d'acord amb el contracte programa 2006-2010. Posteriorment, però, el Decret llei 3/2010, del 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, i l'Acord de Govern de l'1 de juny del 2010, que complementa el Decret llei, han suposat minoracions a l'aportació prevista, que ha quedat en 12,82 M€.

3.3.2. Desviacions en despeses

Els articles del pressupost de despeses que concentren les desviacions més significatives corresponen als articles 66 i 76, que cal analitzar de manera conjunta pel control global que l'ACA fa respecte a les obres que inclouen. En l'article 66 s'inclouen les obres que executa l'ACA (obres directes) referents al cicle de l'aigua, mentre que en l'article 76 s'inclouen les obres executades per tercers (obres indirectes) per a les quals l'ACA fa aportacions als tercers executors. També cal esmentar la desviació de l'article 74, que són les aportacions de l'ACA a ATLL. Respecte de les desviacions en aquests articles cal remarcar el següent:

- Inversions en béns destinats a l'ús general (article 66) i Transferències de capital a ens i corporacions locals (article 76): aquests articles presenten conjuntament una desviació de 232,74 M€.

S'ha fet una anàlisi d'aquests articles per determinar si aquestes desviacions presenten concentracions en obres pressupostades concretes. Com a resultat d'aquesta anàlisi es remarquen, bàsicament, concentracions en els casos següents:

- Obres pressupostades que han estat liquidades per un import nul i que representen desviacions, respecte del pressupostat, superiors a 0,50 M€. Aquests casos representen un desviació total de 153,62 M€.
- Obres pressupostades i liquidades per un import executat inferior al 5% del previst i que representen desviacions superiors a 0,50 M€. Aquests casos representen una desviació total de 38,29 M€.

Del total de la desviació de 191,91 M€ dels dos casos remarcats destaca un total de 128,29 M€, corresponents a partides globals i genèriques previstes per a inversions, directes o indirectes, d'abastament, sanejament i medi, però per a les quals no hi ha

especificació ni detall d'obres concretes a què destinar aquests fons. Per a aquestes partides globals no s'ha liquidat cap import. La resta de desviacions de 63,62 M€ es distribueixen entre un gran nombre de partides que sí que fan referència a obres específiques i que es concentren sobretot en les quatre obres següents:

- Ampliació i tractament terciari EDAR Gavà-Viladecans. Desviació de 9,17 M€.
 - EDAR del sistema de sanejament Alt Maresme Nord - Pineda. Desviació de 9,05 M€.
 - EDAR i col·lectors en alta al Catllar (1a fase). Desviació de 8,45 M€.
 - Tractament terciari d'aigües de l'EDAR Tarragona i Vilaseca. Desviació de 7,75 M€.
- Transferències de capital a empreses i altres ens públics de la Generalitat i a universitats públiques (article 74): aquest article presenta una desviació de 98,72 M€.

Correspon a les aportacions de l'ACA a ATLL que, d'acord amb l'esmentat en l'epígraf 2.2.2 d'aquest informe, en parlar del decrement de les subvencions de capital atorgades, es diferencien en dos tipus:

- a) Aportacions de l'ACA a ATLL per obres que ATLL executa però que formen part de la planificació hidrològica de l'ACA i que, per tant, l'ACA finança d'acord amb el Conveni del 25 de juliol del 2007 signat entre les dues entitats.
- b) Aportacions de l'ACA a ATLL per obres que executa ATLL i que són objecte del finançament del MARM en relació amb la disposició addicional tercera. El MARM aporta aquest finançament, en el seu conjunt, a l'ACA i, per tant, l'ACA n'ha de transferir a ATLL la part que li correspon.

L'import pressupostat de 102,62 M€ preveia, per a la tipologia de l'apartat *a*, 6 M€ i, per a la de l'apartat *b*, 96,62 M€. Respecte dels imports liquidats i les desviacions conseqüents cal diferenciar també el següent:

- Pel que fa a l'apartat *a* es liquiden 3,90 M€. L'import pressupostat va ser de 6 M€ donat que la documentació preexistent (conveni i addenda entre ACA i ATLL) preveia aportacions anuals de 6 M€, però que en el 2010 passava a ser de 4,50 M€. L'aportació real i liquidada ha estat, per tant, de 4,50 M€. A més, aquest import liquidat s'ha compensat amb un altre import de signe contrari de 0,6 M€, en concepte de retenció de l'ACA a ATLL, per tal d'aplicar els principis de contenció de despesa i de reducció de dèficit públic que han suposat la reducció d'ingressos d'acord amb l'esmentat per a l'article 83 d'ingressos (d'aquesta manera l'ACA repercuteix a ATLL la part de contenció de despesa que li correspon).
- Pel que fa a l'apartat *b*, com que en el 2010 el MARM ja no fa aportacions a l'ACA en relació a l'esmentada disposició addicional, l'ACA tampoc no aporta a ATLL res dels 96,62 M€ pressupostats.

4. FISCALITZACIÓ D'EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ

Al llarg de la fiscalització s'han analitzat aspectes diversos referents a la contractació d'inversions i despeses. Cal fer referència als dos temes següents:

- El que deriva de l'anàlisi d'evolució de la despesa en concepte de Serveis exteriors (epígraf 2.2.2). S'ha remarcat el decrement d'aquest concepte en el 2010 com a conseqüència de la concentració que en el 2009 presentava, dins els Serveis exteriors, el compte Estudis i programes immaterials. La concentració se centrava en la despesa en treballs i estudis contractats a una UTE –la UTE DMA-Gestió–, integrada per tres empreses per a la implantació de determinats aspectes previstos en la Directiva marc de l'aigua (DMA).
- El que és conseqüència de l'anàlisi de certes inversions per a la implantació de quatre EDAR en petites poblacions, inversions que són objecte de cofinançament amb fons de la UE: per a tres de les EDAR el cofinançament prové del Fons de cohesió de petites aglomeracions urbanes i per a l'altra EDAR, del FEDER 2000-2006.¹³

4.1. CONTRACTACIÓ D'ESTUDIS I TREBALLS PER ASSOLIR OBJECTIUS DE LA DIRECTIVA MARC DE L'AIGUA

Per tal d'elaborar el programa de mesures i el pla de gestió de la conca fluvial de Catalunya, instruments de planificació hidrològica per assolir els objectius ambientals de la DMA, l'ACA va contractar estudis i treballs a la UTE DMA-Gestió.

La contractació dels serveis esmentats va dur-se a terme per mitjà d'un procediment obert (concur). L'adjudicació és de data 15 de gener del 2008 i, per tant, la normativa de contractació aplicable era la continguda en el Reial decret legislatiu 2/2000, text refós de la llei de contractes de les administracions públiques. De l'anàlisi de l'expedient de contractació i d'altres documents relacionats cal destacar les observacions següents:

- **Reunions prèvies:** Hi ha documents que acrediten que hi va haver reunions de coordinació, entre el personal de l'ACA i el de les empreses que finalment han conformat la UTE adjudicatària, entre maig i octubre del 2007 –dates anteriors a la data d'aprovació dels plecs i a la data de l'inici del procés de licitació. Els plecs per al concurs i l'anunci de licitació en el DOUE (*Diari oficial de la Unió Europea*) daten de finals de setembre del 2007 i l'anunci de licitació en el DOGC (*Diari oficial de la Generalitat de Catalunya*), de primers d'octubre del 2007, amb la qual cosa les reunions de coordinació esmentades han estat anteriors als plecs i a l'inici del procés de licitació.

13. La documentació fiscalitzada referida a aquestes actuacions inclou una carta de l'Oficina Europea de Lluita contra el FRAU (OLAF) de sol·licitud de determinada informació a l'ACA.

- **Delimitació de l'objecte:** Els plecs (administratius i tècnics) i posteriorment el contracte principal preveuen un objecte de contracte que queda obert a la contractació d'altres actuacions complementàries i que permet diferents interpretacions:

El contracte principal es formalitza en concepte de consultoria i assistència mitjançant la figura del *Project manager* per coordinar, gestionar i impulsar tot un conjunt d'estudis i tasques. Addicionalment, es preveu de manera molt genèrica, que algunes d'aquestes tasques podran ser contractades com a complementàries segons si el concepte al qual es refereixen pot encabir-se o no en determinats objectes temàtics previstos en els plecs. A més, es preestableix que les tasques complementàries les executarà l'adjudicatari del contracte principal o bé aquest les podrà subcontractar a tercers. Aquest darrer aspecte suposa preestablir l'adjudicació directa de les tasques complementàries.

S'observa una indefinició dels estudis a realitzar, ja que en els documents de l'expedient s'enumeren un conjunt de plans i programes per als quals l'ACA ja té certes tasques iniciades o executades, però ni el plec, ni posteriorment el contracte, no delimiten ni detallen les tasques de revisió, adaptació o aprofundiment dels estudis que realment ha d'assumir l'adjudicatari com a objecte concret del contracte.

- **Delimitació del preu pressupostat i contractes formalitzats:** A la no concreció de l'objecte del contracte s'hi afegeixen les indefinicions referents a la predeterminació del preu de les tasques objecte dels estudis. Així, hi ha tasques que inicialment han estat previstes dins el pressupost base del contracte principal i que, posteriorment, han estat contractades com a complementàries amb un pressupost addicional.

El febrer del 2008 se signa el contracte principal amb la UTE DMA-Gestió, adjudicatària de la licitació, per 3,75 M€. Posteriorment, entre l'octubre i el desembre del 2008, s'han formalitzat un total de trenta-vuit contractes per tasques complementàries per 3,93 M€ (vegeu el detall dels contractes en l'annex IV de l'epígraf 6.4).¹⁴

Els plecs haurien d'haver previst la licitació pel total dels serveis a executar enlloc de preveure la licitació només pel preu del contracte principal i deixar oberta la possibilitat de la contractació posterior de serveis complementaris sense preu global i de manera directa.

- **Comissió de Seguiment:** Els plecs preveuen que una Comissió de Seguiment constituïda per responsables de l'ACA és qui ha d'autoritzar, supervisar i dirigir en tot moment els treballs i tasques a iniciar i a desenvolupar, i qui ha d'autoritzar també les

14. La pràctica totalitat dels trenta-vuit contractes complementaris han estat formalitzats entre l'octubre i el desembre del 2008. L'excepció són dos contractes que han estat formalitzats, l'un el gener del 2009, i l'altre el març del 2009.

possibles contractacions addicionals complementàries i les subcontractacions. Les autoritzacions de la Comissió de Seguiment són un requisit previ indispensable per iniciar qualsevol de les tasques. Malgrat això, no hi ha constància documental que s'hagi complert aquest requisit, ja que sols s'ha facilitat una acta de la Comissió: la de la seva constitució.

- **Criteris de valoració:** Respecte de la licitació i adjudicació del contracte principal cal tractar diversos aspectes referits als criteris de valoració. Així, el plec de clàusules administratives particulars recull dos blocs de criteris de valoració: el de criteris econòmics (preu) fins a un total de 20 punts i el de criteris tècnics (equip de treball, equips i mitjans, metodologia i programa de treballs) fins a un total de 80 punts. Sols per al criteri econòmic s'estableix una valoració objectivada mitjançant una fórmula.

Els quatre criteris tècnics es preveuen amb uns intervals de puntuació per a cadascun¹⁵ i es delimiten conceptualment mitjançant certs subcriteris i elements definidors a tenir en compte però sense detallar de manera suficient els conceptes i sense atorgar als subcriteris cap subinterval de puntuació dins l'interval de cada criteri. Tenint en compte això cal remarcar les observacions següents:

- Els criteris tècnics dels plecs que regeixen la licitació d'aquest contracte representen el 80% de la valoració total, davant el 20% del preu. Els plecs haurien de detallar de manera suficient el contingut i el mètode de valoració dels criteris tècnics, tenint en compte que són criteris que, per la seva naturalesa, presenten un major grau de subjectivitat. A més, per tal de donar més seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, els plecs haurien de donar preponderància als criteris que es poden quantificar mitjançant una fórmula i ser expressats en xifres o percentatges.
- Entre els subcriteris i elements definidors dels criteris tècnics se n'han vist alguns que es podrien considerar no apropiats com a criteris d'adjudicació, ja que no tenen relació directa amb l'objecte del contracte o bé no estan suficientment definits en el plec. Entre aquests subcriteris i elements definidors cal remarcar, dins el criteri *equip de treball*, el referent a la proximitat a la seu de l'ACA o al coneixement de l'ACA i de la DMA i, dins el criteri *metodologia*, les millores previstes en el plec de manera genèrica, sense preveure'n requisits, límits ni modalitats. Sols en algun cas, podrien tenir-se en compte a l'hora de valorar la solvència professional o tècnica de l'empresa licitadora però no com a criteri a valorar per a l'adjudicació.
- L'informe de valoració d'ofertes presenta un major grau de detall que el plec de clàusules administratives particulars. Això és així ja que recull per als subcriteris i

15. Els intervals de puntuació establerts en el plec de clàusules administratives particulars per als criteris tècnics són: equip de treball (de 0 a 30 punts), equips i mitjans (de 0 a 20 punts), metodologia (de 0 a 20 punts) i programa de treballs (de 0 a 10 punts).

elements definidors una puntuació màxima o subinterval dins l'interval general de cada criteri, fet que no es preveu en el plec. Cal igualar el grau de detall conceptual i de quantificació dels criteris de l'informe de valoració i del plec.

- Cal que l'informe de valoració d'ofertes sobre el qual es fonamenta l'adjudicació de la Mesa de Contractació inclogui de manera concreta la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en el plec.
- **Execució del contracte principal: termini, facturació, pagament i recepció:** Respecte de l'execució del contracte principal cal remarcar els aspectes següents:
 - El contracte es va formalitzar el 25 de febrer del 2008 amb un termini d'execució de vint-i-quatre mesos que, per tant, finalitzava el 25 de febrer del 2010. El 2 de febrer del 2010, dos responsables de l'ACA (el tècnic encarregat i l'adjunt a direcció pel seguiment del Pla de gestió) plantegen una ampliació de termini de deu mesos per fixar com a nova data de final de termini el 25 de desembre del 2010. Amb tot, la Resolució del director de l'ACA que aprova l'ampliació del termini no es dicta fins al 22 de novembre del 2010, data en què ja havien passat nou mesos de la data de finalització del termini inicial d'execució.
 - El calendari de certificació de les tasques contractades en relació amb el contracte principal s'estableix en els plecs com a percentatges del total del pressupost a certificar en els terminis en què es lliuraran els diferents documents de propostes provisionals i definitives.¹⁶ A la pràctica s'ha incomplert el calendari i el sistema preestablert de certificació, ja que s'ha observat que les trenta-una factures de la UTE DMA-Gestió són mensuals, entre el març del 2008 i el juliol del 2010 (i dues factures finals del novembre del 2010) i per imports, en termes generals, iguals.
 - Tot i que en les trenta-una factures s'estableix un termini de pagament a seixanta dies, es paguen en un termini mitjà de noranta-tres dies (termini mitjà calculat per a les vint-i-nou primeres factures, ja que les dues darreres factures, del novembre del 2010, es paguen a dos-cents setanta-nou dies). Els pagaments s'han fet pel 95% de l'import de les factures, ja que el 5% restant, 0,22 M€ IVA inclòs, correspon a la retenció en concepte de garantia del contracte.
 - Els treballs del contracte principal no han estat formalment recepcionats; això, malgrat que l'objecte final, conseqüència d'aquests treballs (programa de mesures i pla de gestió de conca fluvial de Catalunya) ha estat aprovat pel Govern el novembre

16. Els plecs (administratius i tècnics) preveuen els terminis de lliurament dels diferents documents i en cadascun d'aquests terminis preveu un percentatge de certificació. De manera resumida, el calendari previst en els plecs per dates i percentatges de certificació és el següent: als dos mesos, 5%; als cinc mesos, 10%; als 8 mesos, 25%; als quinze mesos, 30%; als 18 mesos, 20% i, als 24 mesos, 10%.

del 2010. Com a conseqüència de no formalitzar la recepció, l'ACA no ha retornat els 0,22 M€ retinguts en concepte de garantia.

- **Aspectes a remarcar en relació amb els trenta-vuit contractes complementaris:** Cal diferenciar aspectes generals vàlids per a tots o la major part dels contractes complementaris i d'altres aspectes que fan referència sols a alguns d'aquests contractes.
 - Aspectes generals:
 - La indefinició de l'objecte que abans s'ha remarcat per a les tasques del contracte principal es manté en relació amb la contractació de les tasques complementàries. Així, cal destacar que calia haver delimitat les actuacions complementàries incorporant en l'expedient el corresponent document de justificació de la seva necessitat. Això ha permès que entre els treballs complementaris n'hi hagi hagut algun, o part d'algun, la relació del qual amb l'objecte del contracte principal és discutible.
 - La UTE DMA-Gestió subcontracta els trenta-vuit contractes complementaris. Com s'ha esmentat anteriorment, entre les competències de la Comissió de Seguiment estava la d'autoritzar cadascuna de les tasques i també la seva subcontractació, fet que no consta documentalment. A més, tampoc queda constància documental que la UTE DMA-Gestió hagi comunicat formalment les subcontractacions a l'ACA, tal com requereix la normativa. La subcontractació és pel 100% de cadascun dels contractes complementaris, amb la qual cosa, se supera el límit legalment previst del 50%.
 - Malgrat que els contractes complementaris preveïen la retenció del 5% de l'import total de cada contracte en concepte de garantia, l'ACA no ha practicat cap retenció en les factures corresponents a aquests contractes. Tot i que en les factures s'estableix un termini de pagament a seixanta dies, es paguen en un termini mitjà de cent-tretze dies.
 - Les actes de recepció dels trenta-vuit contractes complementaris són del 23 de gener del 2012, data que supera en molt el termini legalment establert en un mes des de les dates de finalització dels treballs. Si es prenen les dates de finalització previstes en els corresponents contractes, la mitjana de l'endarreriment en la formalització de les actes de recepció és d'uns trenta mesos.
 - Aspectes concrets (referència a la numeració dels contractes segons el quadre de l'Annex IV):
 - En sis casos (5, 21, 23, 25, 26 i 31) els contractes no han estat signats pels representants de l'ACA, només per l'adjudicatari.

- En el cas del contracte 13, s'ha inclòs en l'expedient de contractació el document de l'oferta de l'empresa subcontractada per un import un 2,6% inferior a l'oferta que posteriorment la UTE DMA-Gestió presenta a l'ACA.
- En tres casos (6, 7 i 33) no s'ha seguit el sistema de certificació i facturació previst en els plecs i en el contracte. S'hi preveien dues o tres certificacions per a cada contracte, en funció de l'execució dels treballs o els lliuraments d'informes preliminars, i a la pràctica en tots tres contractes s'ha formalitzat una única factura. També s'ha observat que en uns altres dotze casos (3, 4, 14, 15, 25, 26, 27, 28, 29, 36, 38 i 39) s'han produït endarreriments en l'execució que han fet que certificacions previstes per a finals d'un exercici (2008 o 2009) s'hagin fet finalment a primers de l'exercici següent (2009 o 2010).
- Per a vuit contractes s'ha analitzat l'informe resultant dels estudis i s'ha observat que per a dos casos (4 i 33) la data de l'informe és posterior a la data fixada com a termini del contracte en cinc i dotze mesos sense que les actes de recepció en facin cap menció. En dos d'aquests vuit contractes (10 i 12) s'ha observat clarament que el contingut de l'informe no respon a l'objecte del contracte.

En relació amb la licitació, adjudicació i execució del conjunt dels trenta-nou contractes (contracte principal i trenta-vuit complementaris) cal remarcar que els responsables de l'ACA, per mitjà del titular de l'Òrgan de Control Econòmic Financer de l'ACA, van comunicar, el maig del 2012 a la Intervenció Delegada del departament de Territori i Sostenibilitat, i el juny del 2012 a la Intervenció General del Departament d'Economia i Coneixement, les possibles irregularitats en matèria contractual que havien estat detectades com a conseqüència dels controls de l'esmentat òrgan de control. A més, en les mateixes dates, el gerent de l'ACA va resoldre incoar un expedient d'informació prèvia per determinar possibles irregularitats en la contractació i en l'execució dels esmentats contractes i per a això va designar un instructor intern, el qual, el setembre del 2012, en va emetre un informe. Per la seva banda, la Subdirecció General de Control d'Empreses i Entitats Públiques de la Intervenció General del Departament d'Economia i Coneixement va emetre, en data 14 de juny del 2013, l'Informe especial de control financer efectuat a l'ACA en relació amb aquests fets. Aquest informe considera suficientment acreditat que els fets exposats es podrien trobar en un supòsit de responsabilitat d'acord amb el que estableix el capítol VIII del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre.

De les anteriors observacions se'n desprèn que existeixen irregularitats en la licitació, adjudicació i execució, així com que s'incompleixen els principis generals de publicitat, concurrència i igualtat de tracte que regeixen la contractació pública. Les irregularitats descrites podrien donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta afirmació es fa amb totes les reserves i posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent.

4.2. CONTRACTACIÓ D'ESTACIONS DEPURADORES D'AIGÜES RESIDUALS COMPACTES

L'abril del 2012 l'OLAF, en el marc d'una investigació oberta en una altra comunitat autònoma de l'Estat en relació amb l'adquisició i posada en funcionament de certes instal·lacions de depuració, sol·licita informació a l'ACA (per mitjà del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i del Departament d'Economia i Coneixement) referent als concursos del 2007 i del 2008 per a l'adquisició de quatre EDAR del tipus compacte. L'OLAF disposa d'informació conforme l'ACA ha adjudicat aquests concursos a un proveïdor que també va resultar adjudicatari en projectes d'aquesta altra comunitat autònoma i demana informació per tal de fer una anàlisi comparativa.¹⁷

En la resposta l'ACA comunica, el maig del 2012, que en els concursos per a aquestes quatre EDAR, en cap cas l'adjudicatari ha estat el proveïdor a què fa referència l'OLAF però sí reconeix que aquest proveïdor ha subministrat béns i serveis a les empreses adjudicatàries dels seus concursos; bàsicament ha subministrat l'equip prefabricat de depuració, propi de les EDAR compactes. No hi ha constància de posteriors comunicacions de l'OLAF en relació amb aquest tema.

S'han analitzat els quatre casos, que corresponen a les EDAR de quatre poblacions: Ivars de Noguera, Algerri, Les Avellanes i Llimiana. El pressupost inicial d'adjudicació i el cost final que per a cadascuna de les quatre EDAR es desprèn dels projectes pressupostats, de les certificacions i d'altres documents fiscalitzats són els següents:

Quadre 16. Pressupost i cost d'execució de quatre EDAR

Població d'ubicació de l'EDAR	Pressupost inicial	Cost
Ivars de Noguera	324,16	375,25
Algerri	310,60	313,35
Les Avellanes	214,53	258,22
Llimiana	422,82	502,73

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació fiscalitzada.

Cal remarcar que els imports de la columna Pressupost inicial no inclouen els costos per despeses generals i benefici industrial, al voltant del 19%, que sí que incorporen els im-

17. Segons informació facilitada pels responsables de l'ACA, les EDAR compactes es basen en un equip de depuració prefabricat i metàl·lic; són de menor capacitat i mida i requereixen menys volum d'obra civil que les EDAR no compactes, cosa que les converteixen potencialment en una bona solució per a implantar-les en petites poblacions. A canvi, però, el cost de funcionament de les EDAR compactes és elevat pel seu alt consum elèctric. Aquest consum podria ser el causant que en la comunitat autònoma en què l'OLAF estava investigant, els municipis reguessin i fins i tot atuessin el seu funcionament, per l'excessiu cost que els representava. Tractant-se d'instal·lacions i obres cofinançades amb fons de la UE, l'OLAF va iniciar la investigació, que l'ha portat a sol·licitar informació a altres comunitats autònomes de l'Estat.

ports de la columna Cost. A més en els anteriors imports s'inclouen els referents a la preparació de terrenys, edificació i instal·lacions però no els d'altres conceptes com les expropiacions de terrenys o els serveis d'assistència. Els anteriors imports es recullen a efectes d'acotar el volum de les obres d'aquestes quatre EDAR.

S'ha observat que les tres primeres EDAR formen part de l'objecte de cofinançament del Fons de cohesió de petites aglomeracions urbanes, mentre que l'EDAR de Llimiana queda inclosa dins el finançament dels fons FEDER 2000-2006. En l'anàlisi de tots quatre expedients s'ha observat que, excepte per al cas de Llimiana, es van projectar les actuacions amb equips prefabricats de depuració i, per a tots quatre casos, es va seguir, de manera correcta, un procediment obert amb concurs.

S'ha analitzat amb major detall el cas de l'EDAR de Llimiana, ja que s'ha observat que el projecte i el pressupost preveïen inicialment una EDAR amb un sistema de depuració no compacte, incloent-hi dipòsits de formigó. Respecte de l'expedient de l'EDAR de Llimiana cal remarcar el següent:

- El concurs en què s'inclou la construcció de l'EDAR de Llimiana abasta un conjunt de sistemes de depuració en alta de tres poblacions del Pallars Jussà. Les ofertes rebudes diferencien entre les propostes per a les obres a fer en cadascuna de les poblacions, per a les quals també es diferencia el cost del període de proves i el de l'any inicial d'explotació, també objecte del concurs. De l'anàlisi de les ofertes i de la valoració que en fa la comissió tècnica es desprèn que si bé l'adjudicatari no ha estat qui havia presentat la proposta més econòmica, sí ha estat la de millor puntuació en el conjunt dels criteris tècnics valorats. Amb tot, l'informe de valoració d'ofertes de la comissió tècnica sobre el qual es fonamenta l'adjudicació de la Mesa de Contractació, no inclou la motivació de les puntuacions atorgades per als criteris tècnics i els seus subcriteris en relació amb les ofertes.
- El contracte va formalitzar-se el juliol del 2008, vuit mesos després de notificar-ne l'adjudicació, quan la legislació estableix un termini màxim de trenta dies.
- Les previsions inicials van projectar una EDAR no compacta i posteriorment, sense formalitzar la modificació del projecte, es va canviar el previst per una EDAR compacta. La variació del que estava projectat s'inclou en una acta de preus nous signada per la direcció de l'obra d'ambdues parts el 5 de juliol del 2010. Així, sembla que les relacions valorades que sustenten les certificacions fins a la certificació número 20 (del 30 de juny del 2010) inclouen conceptes i imports com si les obres s'haguessin anat construint com a una EDAR no compacta.¹⁸ En la certificació número

18. Entre la certificació 1, del novembre del 2008, i la certificació 20, del juny del 2010, l'import certificat acumulat en relació amb les obres de l'EDAR de Llimiana era de 421.623,95€, el que representa el 99,7% del total que, d'acord amb el quadre 16, era de 422.816,75€.

21 (del 30 de juliol del 2010), basant-se en l'acta de preus nous esmentada, es regularitzen i es donen de baixa tots aquells conceptes i imports que responien a una EDAR no compacta i s'incorporen els nous conceptes, com a partides noves referits a l'EDAR compacta que finalment es du a terme. Tot i això, el canvi d'una EDAR no compacta inicialment prevista, a una EDAR compacta, per a la qual caldria esperar un menor cost, no ha suposat a la pràctica cap decrement de cost previst ni del cost final.¹⁹

- El final previst de les obres era el maig del 2009 però una pròrroga del termini i diverses i constants suspensions temporals per manca de permisos de la Diputació de Lleida, o per no disponibilitat de subministrament elèctric o per manca de determinada maquinària, porten, per acord de les parts, a fixar el final del termini el febrer del 2011. Entre el març i l'octubre del 2011 es fan proves per a la posada en funcionament i és l'octubre del 2011 quan es formalitza l'acta d'inspecció conjunta i es donen per acabades les proves. L'acta de recepció és del desembre del 2011. En l'acta d'inici del període de proves i en la d'inspecció conjunta (a les quals fa referència l'acta de recepció) no es fa referència al canvi en la tipologia d'EDAR prevista i s'afirma que les obres executades s'adapten bàsicament al projecte que ha servit per a la seva contractació i que s'ajusten sensiblement a les que figuren al projecte vigent.

Com a conclusió general de tot el que s'ha comentat en relació amb l'EDAR de Llimiana cal remarcar les irregularitats en la pràctica contractual (modificacions-certificacions) així com el risc que això pugui suposar una retallada dels fons de la UE que cofinancen aquesta actuació.²⁰

Cal remarcar que el gerent de l'ACA va acordar incoar, el maig del 2012, un expedient d'informació prèvia i va designar un instructor intern el qual va emetre, el juliol del 2012, un informe al respecte de les quatre EDAR compactes que recull també aspectes i observacions similars als esmentats per la Sindicatura de Comptes.

19. En la certificació 21 el total donat de baixa per partides que corresponien al projecte d'EDAR no compacta era de 216.725,86 €, mentre que l'import certificat pels nous conceptes incorporats com a partides noves, que corresponen a l'EDAR compacta era de 217.032,01 €, dins els quals destaca la partida de 120.000 €, corresponent a l'equip de depuració o planta de tipus compacte. Amb això i amb altres partides menors certificades s'ha passat del total certificat acumulat fins a la certificació 20, de 421.623,95 €, a un acumulat fins a la certificació 21, de 422.210,80 €. El total certificat final després de les certificacions 22 i 23 coincideix amb el pressupostat inicialment segons el quadre 16.

20. De la documentació del cofinançament de l'EDAR de Llimiana amb fons FEDER 2000-2006 se n'extreu que la despesa elegible de l'actuació és de 0,35 M€, import que, del total de cost final de 0,50 M€, era la part que ja havia estat certificada fins al desembre del 2008 i pagada fins al juny del 2009 (dates límit de justificació). El percentatge de finançament, establert en el 50%, suposa que la subvenció màxima a cobrar és de 0,18 M€.

5. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris i de legalitat, en concret en relació a la contractació d'estudis i inversions. En aquest apartat es destaquen les observacions més significatives que es desprenen de la fiscalització realitzada.

5.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

Els comptes anuals de l'ACA, excepte per les observacions resultants de la fiscalització que es remarquen en els epígrafs 5.1.2 i 5.1.3, expressen de forma raonable la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera el 31 de desembre del 2010 i dels resultats de les seves operacions durant l'exercici anual acabat en l'esmentada data i contenen la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.

5.1.1. Evolució dels estats financers

Els aspectes més destacables quant a l'evolució dels estats financers són els següents:

- Pel que fa al Balanç el 31 de desembre del 2010, amb un increment de l'actiu i del passiu de 98,78 M€ respecte dels totals el 31 de desembre del 2009, cal remarcar, segons l'anàlisi més detallada de l'epígraf 2.2.1, el següent:
 - L'increment de l'actiu es concentra en l'augment de les inversions en infraestructures en curs i en funcionament per un total de 124,56 M€ d'entre les quals destaquen obres com les de l'ampliació de la dessaladora de la Tordera, les de l'EDAR del sistema de l'Alt Maresme Nord o la recuperació de recursos del rec comtal i altres pous de l'àrea metropolitana. També cal remarcar el decrement de Deutors diversos en 43,94 M€, fonamentalment pel saldo que al tancament de l'exercici 2009 presentaven, de manera puntual, els deutors amb la Generalitat de Catalunya en concepte de centralització de tresoreria (*cash pooling*) i que corresponia a recursos cobrats de l'Estat a finals d'aquell exercici en relació amb la disposició addicional tercera de l'Estatut de Catalunya. L'ACA no els va aplicar a pagaments a proveïdors fins a inicis del 2010 i, per tant, a finals del 2009 van incorporar-se al compte de *cash pooling*.
 - L'increment del passiu presenta dos components significatius: l'augment de 62,29 M€ de Creditors per compres o adquisicions de serveis, com a conseqüència del major endarreriment general de l'ACA en els seus pagaments, i l'augment de 60,04 M€ de Subvencions de capital rebudes, fonamentalment referents a fons de cohesió de la UE. Aquests dos components es veuen parcialment compensats amb

el decrement de 41,13 M€ dels Recursos permanents que generen, bàsicament, els Resultats negatius dels exercicis anteriors.

- Pel que fa al Compte de pèrdues i guanys del 2010, la pèrdua ha estat de 53,95 M€. La millora de 31,01 M€ del Resultat de l'exercici respecte del 2009 (84,96 M€) es concentra en el Resultat d'exploració, que, segons l'anàlisi més detallada de l'epígraf 2.2.2, és causada per diversos components d'entre els quals cal remarcar els següents:
 - En l'exercici 2010 l'ACA no rep Subvencions d'exploració estatals en relació amb la disposició addicional tercera, de manera que aquests ingressos s'han reduït en 103,65 M€, import que va rebre i imputar per aquest concepte en el 2009. Com a contrapartida, l'ACA redueix la despesa per Subvencions de capital atorgades en 108,38 M€.
 - La despesa per deteriorament de l'immobilitzat s'ha reduït en 9,78 M€. Aquest decrement s'explica, bàsicament pel fet que en l'exercici 2009 s'hi va incloure una regularització de 12,29 M€ pel desmantellament de certes inversions que s'havien activat en el 2008 en relació amb determinades obres iniciades per pal·liar els efectes de la sequera que patia Catalunya. En l'exercici 2010 la despesa per la regularització de part d'aquestes inversions ha estat de 3,70 M€, el que explica l'evolució a la baixa d'aquestes despeses.
 - La despesa per Serveis exteriors s'ha reduït en 7,71 M€.

5.1.2. Viabilitat de l'entitat

En els anteriors informes de fiscalització la Sindicatura de Comptes ja s'havia remarcat la incertesa quant a la capacitat del cànon de l'aigua com a principal font d'ingressos, per fer front a la globalitat de necessitats financeres. L'evolució dels principals imports dels estats financers de l'ACA porta a finals del 2010 a una situació de pèrdues continuades i significatives (pèrdua de l'exercici 2010, 53,95 M€ i resultats negatius d'exercicis anteriors fins al 31 de desembre de 2010, 553,86 M€), de fons de maniobra negatiu (280,95 M€) i d'acumulació de l'endeutament (1.381,27 M€) que requereix adoptar mesures de reequilibri. Al llarg del 2010 els responsables de l'ACA van plantejar-se, de manera preliminar, unes mesures a implementar com a pla de reequilibri o viabilitat amb quatre línies d'actuació globals: disminució de la despesa corrent, restricció de la inversió, augment dels ingressos corrents i refinançament de l'endeutament. Amb tot, el caire preliminar i no formalitzat d'aquest pla suposa al tancament de l'exercici 2010 una incertesa quant a la capacitat de l'ACA per continuar amb les seves operacions. Sobre aquest tema, però, i com a fets posteriors al tancament de l'exercici 2010 cal remarcar el següent:

- A inicis del tercer trimestre del 2011 el Departament d'Economia i Coneixement, mitjançant una firma de consultoria va elaborar el PEF 2011-2014.

- L'ACA, d'acord amb els Acords de Govern del 13 de desembre del 2011 i del 20 de març del 2012, va formalitzar dues pòlisses d'ajornament de pagament de quotes de 106,77 M€, que vencien entre l'octubre del 2011 i el febrer del 2012, i va passar-ne el venciment al final del març del 2012. A més, el 30 de març del 2012 va formalitzar dos contractes de reestructuració de l'endeutament per un total de 536,64 M€.

El seguiment del PEF i de la reestructuració de l'endeutament seran objecte d'anàlisi en el propers informes que la Sindicatura de Comptes dugui a terme.

5.1.3. Observacions i recomanacions de la fiscalització

Pel que fa als resultats de la fiscalització, en l'epígraf 2.2.3 s'han assenyalat les observacions detectades. En aquest apartat es destaquen les més significatives:

1) Registre de l'immobilitzat d'infraestructures per fer front a la sequera 2007-2008

Es tracta de sis actuacions que van suposar comptabilitzar en l'immobilitzat inversions per un cost total de 29,45 M€ fins al 2009 han estat posteriorment objecte de regularitzacions i reclassificacions, a causa del seu desmantellament. Amb tot, el 31 de desembre del 2010 l'ACA manté en l'immobilitzat un cost total de les esmentades sis actuacions, de 12,67 M€. La Sindicatura de Comptes entén que les mancances de control i valoració inicials no permeten afirmar que aquest import representi un valor efectivament recuperable i que, per tant, *calia haver regularitzat i reconegut com a pèrdua la totalitat de l'import*. S'ha observat que, posteriorment, en l'exercici 2011, l'ACA ha reconegut noves pèrdues que han rebaixat el valor d'aquest Immobilitzat fins a 11,58 M€ i que ha dotat una provisió de deteriorament per 9,50 M€, i ha mantingut els 2,08 M€ restants en Immobilitzat.

Respecte de la principal de les sis actuacions, posteriorment desmantellades, en les quals es van detectar irregularitats en el procés de contractació, adjudicació i reconeixement dels costos, vegeu l'epígraf 2.2.3, apartat 1, punt Aspectes jurídics.

A més de les sis actuacions esmentades s'han observat tres actuacions més, també iniciades arran de la sequera del 2007-2008 que posteriorment, si bé no han estat desmantellades, han caigut en desús. Els béns d'aquestes tres actuacions consten en Immobilitzat el 31 de desembre del 2010 per un total de 20,12 M€. D'aquest total, *una de les actuacions, amb inversions valorades en 7,57 M€ caldria haver-la reconegut com a pèrdua, ja que ha quedat sense ús ni possible destí. La inversió total de 12,55 M€ de les altres dues actuacions també ha caigut en desús i en aquest cas caldria, si no reconèixer-la com a pèrdua, sí dotar un provisió per deteriorament*. S'ha observat que, posteriorment, en l'exercici 2011, respecte d'aquestes tres actuacions, l'ACA ha dotat una provisió per deteriorament dels 7,57 M€.

2) Manca de reconeixement d'atribucions de fons a administracions locals

El 31 de desembre del 2010 l'ACA no ha comptabilitzat 13,73 M€ ni com a creditor ni com a despesa per subvencions de capital, perquè no ha reconegut l'obligació del seu pagament a determinades administracions locals (a les quals, per conveni, havia de cofinanciar determinades obres) ja que aquestes han certificat l'execució de les obres fora de termini.

Malgrat que els convenis preveuen l'extinció anticipada quan la justificació es fa fora de termini, l'ACA no ha seguit els procediments previstos per notificar als interessats l'extinció. Per tant, hi ha una incertesa quant a les possibles reclamacions dels imports que puguin efectuar les administracions locals afectades.

3) Ajornament de pagament als creditors

Segons recull l'ACA en la Memòria del 2010, un total de 103,48 M€ de Creditors per pagaments ordenats supera els cinquanta-cinc dies d'ajornament de pagament que per al 31 de desembre del 2010, estableix la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials. Amb la informació facilitada per l'ACA, la Sindicatura de Comptes ha fet el càlcul de les obligacions pendents a aquella data que superen els esmentats cinquanta-cinc dies i del càlcul ha resultat un import superior al de l'ACA, concretament 126,76 M€.

4) Excés en el reconeixement de subvencions de capital

El 31 de desembre del 2010 les subvencions de capital reconegudes en relació amb el Fons de cohesió de l'Alt Maresme Nord totalitzen 17,09 M€, que superen, de manera errònia el màxim de 14,41 M€ aprovat per la Comissió Europea. S'ha observat que en l'exercici 2011 l'ACA ha regularitzat els 2,68 M€ d'excés.

Pel que fa a les subvencions de capital FEDER 2000-2006, s'ha obtingut documentació segons la qual l'import final que rebrà l'ACA serà de 91,08 M€ i d'això se'n desprèn que finalment *l'ACA ha reconegut un excés de 4,94 M€ que caldrà que ajusti reduint el passiu per subvencions i l'actiu per periodificacions.*

Com a fet posterior al tancament comptable de l'exercici 2010 s'ha observat que en l'exercici 2011 l'ACA, a més dels 2,68 M€ esmentats en relació amb el Fons de cohesió de l'Alt Maresme Nord, ha regularitzat altres subvencions referents a fons de cohesió per 8,78 M€ pel fet que corresponen a actuacions que no ha pogut finalitzar en el termini establert per la Comissió Europea o perquè havien inclòs certes partides que finalment han resultat no elegibles.

5) Manca d'informació i controls per a la correlació entre l'immobilitzat i les subvencions o l'endeutament que el financen

Si bé l'ACA manté una correlació genèrica entre les subvencions i les inversions que aquestes financen, no disposa de la informació de detall suficient que permeti correlacionar totes les subvencions de capital rebudes respecte del cost obra per obra de les inversions. Com a conseqüència d'això, els comptes anuals no inclouen informació de les subvencions rebudes aplicades a l'immobilitzat, ni de l'import d'aquest immobilitzat finançat per subvencions, fet que suposa *una manca d'informació que l'ACA hauria de recollir en la Memòria*.

[...] ²¹

Si bé l'activitat de l'ACA dificulta la implantació de controls suficients per assolir un correcte seguiment de la correlació entre les inversions i les subvencions rebudes que les financen, *cal que l'ACA hi implanti els procediments i controls adients*.²²

6) Reclamacions patrimonials

El 31 de desembre del 2010 hi ha reclamacions de caràcter patrimonial interposades per tercers de 8,33 M€ que els responsables de l'ACA estimen com a possible que se n'hagi de fer front, però no s'ha comptabilitzat cap provisió per a això. Davant d'aquesta situació la Sindicatura de Comptes considera que *l'ACA hauria d'haver valorat quines de les vint-i-nou reclamacions que conformen l'esmentat import requerien, en funció del major o menor grau de certesa o probabilitat, ser objecte d'una provisió per responsabilitats que caldria haver comptabilitzat al tancament de l'exercici 2010*.

7) [...] ²³

8) Finalitat d'un préstec de l'ICF

En l'exercici 2010 l'ACA ha disposat d'1,20 M€, corresponents a un préstec de l'ICF formalitzat el desembre del 2009. El préstec té per finalitat dur a terme una planta de tractament de nitrats i el DAAR va assumir-ne el cost financer. Finalment, per motius tècnics i de prioritat d'altres inversions l'ACA no ha dut a terme la inversió i ha destinat el préstec a finançar les inversions del global del seu pressupost. L'incompliment del destí a donar al préstec no n'ha suposat la cancel·lació, ni el retorn anticipat del principal ni dels interessos assumits pel DAAR. S'ha observat que, amb posterioritat, el préstec forma part del

21. Arran de l'al·legació segona s'ha suprimit el segon paràgraf d'aquest punt 5.

22. Arran de l'al·legació segona s'ha modificat aquest paràgraf.

23. Arran de l'al·legació tercera s'ha suprimit aquesta observació.

conjunt d'operacions financeres que en el primer trimestre del 2012 han estat objecte de la reestructuració de gran part de l'endeutament de l'ACA. En aquest moment l'ACA ha comunicat al DAAR i a l'ICF que passava a fer-se càrrec dels interessos del préstec.

9) Criteri de reconeixement dels ingressos del cànon de l'aigua recaptat per les entitats subministradores

Des de l'exercici 2008, d'acord amb la modificació introduïda en la legislació en matèria d'aigües, l'ACA canvia el criteri de comptabilització dels ingressos del cànon recaptat per les entitats subministradores. El reconeixement d'aquests ingressos s'efectua en el moment del compliment efectiu de les obligacions de declaració i pagament per part d'aquestes entitats. Fins a aquest exercici es comptabilitzaven d'acord amb el criteri de meritació.

El registre comptable dels ingressos corresponents al cànon, en funció del criteri anterior de meritació hauria suposat en el tancament comptable del 2010 un augment dels ingressos de dret públic i de les periodificacions de l'actiu per un import aproximat de 5,15 M€.

L'ACA fa esment d'aquest canvi de criteri per disposició legal en la Memòria dels seus comptes anuals del 2010. *Caldria que cada any es fes esment en la Memòria amb indicació de la incidència quantitativa que suposa aquest canvi.*

5.2. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

El pressupost de l'ACA corresponent a l'exercici 2010 aprovat per la Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010, va preveure un total d'ingressos i de despeses de 1.117,54 M€. La liquidació d'aquest pressupost per 654,88 M€ d'ingressos i 739,36 M€ de despeses suposa un grau d'execució del 58,6% dels ingressos i del 66,2% de les despeses i un resultat pressupostari negatiu de 84,48 M€.

La desviació en ingressos s'explica fonamentalment pels 450 M€ previstos com a transferències de capital del sector públic estatal (article 70) en relació amb la disposició addicional tercera de l'Estatut. En el 2010 l'ACA no ha rebut cap aportació estatal per aquest concepte.

Com a conseqüència de no disposar d'aquests recursos, la desviació en despeses es produeix pel menor import liquidat en els conceptes pressupostaris que inclouen les inversions i l'atorgament de transferències de capital que són, bàsicament, les inversions en béns destinats a l'ús general (article 66) i el conjunt de les transferències de capital (capítol VII) i que presenten desviacions de 154,59 M€ i 176,87 M€, respectivament.

De la fiscalització de la liquidació pressupostària cal remarcar les observacions següents:

- **Estructura i contingut general de la liquidació:** El pressupost aprovat de l'ACA està detallat per conceptes i aplicacions i desglossat en tres programes. Tot i que l'ACA disposa d'informació de la liquidació al mateix nivell de detall i desglossament que el d'aprovació, la liquidació que presenta l'ACA es detalla a un nivell inferior, el d'articles, i no diferencia segons els tres programes. Malgrat que la informació de la liquidació del pressupost que l'ACA presenta en la Memòria pot considerar-se suficient per a la seva interpretació i anàlisi, *caldria que liquidés amb el mateix nivell de detall i desglossament amb què consta en la Llei de pressupostos.*
- **Liquidació de l'endeutament:** L'ACA, segons el detall del quadre 14, ha liquidat ingressos de l'endeutament per 206,71 M€ quan sols calia haver liquidat 173,17 M€: per les disposicions de préstecs de l'exercici 2010, 171,20 M€, i per la variació interanual positiva del que s'ha disposat de les pòlisses de crèdit a curt termini, 1,97 M€.

Pel que fa a les despeses de l'endeutament l'ACA ha liquidat 184,75 M€, xifra que coincideix amb el que estava pressupostat i que inclou imports que no responen a amortitzacions d'imports disposats ja que recull també imports corresponents a límits de pòlisses. Caldria haver liquidat 151,21 M€, pels 134,75 M€ corresponents al realment amortitzat en 2010 per quotes de préstecs i pels 16,46 M€ de la variació interanual del que s'ha disposat de pòlisses de crèdit a llarg termini, que l'ACA ha liquidat com a ingressos amb signe negatiu.

D'acord amb els comentaris anteriors i segons s'ha resumit en el quadre 15, l'ACA ha presentat, en relació amb l'endeutament, una liquidació d'ingressos de 206,71 M€ i de despeses de 184,75 M€ mentre que, segons la Sindicatura de Comptes *caldria haver liquidat per 173,17 M€ i 151,21 M€, respectivament.* Tot i això, s'observa que en tots dos casos resulta un import liquidat net d'ingressos i de despeses de l'endeutament de 21,96 M€.

5.3. FISCALITZACIÓ D'EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ

La fiscalització referent a la contractació s'ha centrat en dos expedients concrets:

- Contractació d'estudis i treballs per a l'elaboració del programa de mesures i del pla de gestió de conca fluvial de Catalunya, com a instruments de planificació hidrològica per assolir els objectius ambientals de la DMA.
- Contractació per a l'adquisició i posada en funcionament de certes EDAR compactes (instal·lacions de depuració basades en un equip prefabricat).

Les principals observacions resultants de la fiscalització es presenten a continuació.

5.3.1. Contractació d'estudis i treballs per assolir objectius de la DMA

Per elaborar el programa de mesures i el pla de gestió de conca fluvial de Catalunya, l'ACA va adjudicar el gener del 2008 a la UTE DMA-Gestió un contracte de coordinació, gestió i impuls d'estudis i tasques formalitzat per 3,75 M€. Com a tasques complementàries a aquest contracte també es van adjudicar a la mateixa UTE un total de trenta-vuit contractes formalitzats per un total de 3,93 M€. La contractació del contracte principal es va dur a terme mitjançant un procediment obert de concurs amb la corresponent publicitat en els diaris oficials.

En l'epígraf 4.1 s'han recollit les observacions resultants de la fiscalització dels corresponents expedients de contractació i d'altres documents relacionats. A continuació es remarquen les més rellevants:

- Hi ha documents que acrediten que hi va haver reunions de coordinació, entre el personal de l'ACA i el de les empreses que finalment han conformat la UTE adjudicatària, en dates anteriors a la data d'aprovació dels plecs i a la data de l'inici del procés de licitació.
- El plec de prescripcions tècniques enumera un conjunt de plans i programes però presenta una manca de concreció en l'objecte i en el preu de les tasques complementàries. En els plecs s'afirma que l'ACA ja té certes tasques iniciades o executades però ni el contracte principal, ni posteriorment els complementaris, no detallen ni delimiten les tasques de revisió, adaptació o aprofundiment dels estudis que realment ha d'assumir l'adjudicatari com a objecte concret del contracte. Així, l'objecte del contracte principal és poc concret i la indefinició i la manca de delimitació de les tasques deixa oberta la possibilitat de contractar altres actuacions complementàries.

Els plecs haurien d'haver previst la licitació pel total dels serveis a executar enlloc de preveure la licitació només pel preu del contracte principal i deixar oberta la possibilitat de la contractació posterior de serveis complementaris sense preu global i de manera directa.

- En el contracte principal es predetermina que les tasques complementàries les executarà el mateix adjudicatari.
- Els plecs preveuen com a requisit previ de les tasques a iniciar i a desenvolupar i també de les possibles contractacions addicionals complementàries i subcontractacions l'autorització, supervisió i direcció d'una Comissió de Seguiment. No hi ha constància que s'hagi complert amb aquest requisit.
- Respecte dels criteris de valoració del concurs per a l'adjudicació del contracte principal la ponderació dels criteris valorats amb factors objectius és inferior a la dels que

depenen de judicis de valor (un 20% respecte d'un 80%); l'informe de valoració d'ofertes no inclou la motivació de la puntuació atorgada dins els diferents intervals de puntuació dels criteris i subcriteris; l'informe de valoració d'ofertes presenta major detall que el previst en els plecs de clàusules administratives. A més, a parer de la Sindicatura de Comptes, hi ha subcriteris no apropiats perquè no tenen relació directa amb l'objecte del contracte.

- El contracte principal no ha estat objecte de recepció formal i, com a conseqüència d'això, l'ACA no ha retornat l'import de la garantia.
- Pel que fa als trenta-vuit contractes complementaris cal remarcar el següent:
 - En els expedients calia haver incorporat el document de justificació de la necessitat de la despesa (tasca complementària). La manca de justificació i de concreció pot haver suposat que algun dels treballs complementaris o part d'algun d'ells, tot i respondre a necessitats de l'ACA, no tingui una relació directa amb l'objecte del contracte principal.
 - L'adjudicatari ha subcontractat l'execució del trenta-vuit contractes complementaris sense que existeixi suport documental de la corresponent autorització per part de la Comissió de Seguiment, ni tampoc de la comunicació formal de la UTE DMA-Gestió a l'ACA. La subcontractació ha estat del 100% de cadascun dels contractes complementaris, i s'ha superat, per tant, el límit del 50% legalment establert.
 - Les actes de recepció dels trenta-vuit contractes són del mateix dia, del 23 de gener del 2012.
 - D'un total de vuit casos per als quals s'ha analitzat l'informe resultant dels estudis, en dos casos l'informe és de data posterior a la prevista en el contracte sense que les actes de recepció en facin cap menció. En dos altres casos, el contingut de l'informe no s'ajusta a l'objecte del contracte.

De les anteriors observacions (incloses les detallades en l'epígraf 4.1) se'n desprèn que existeixen irregularitats en la licitació, adjudicació i execució així com que s'incompleixen els principis generals de publicitat, concurrència i igualtat de tracte que regeixen la contractació pública. Les irregularitats descrites podrien donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment. Aquesta afirmació es fa amb totes les reserves i posant de manifest que només es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació únicament correspon a la jurisdicció competent.

Cal remarcar també que, el 14 de juny del 2013, la Subdirecció General de Control d'Empreses i Entitats Públiques de la Intervenció General del Departament d'Economia i Co-neixement va emetre l'Informe especial de control financer en relació amb aquests fets.

Aquest informe considera suficientment acreditat que els fets exposats es podrien trobar en un supòsit de responsabilitat d'acord amb el que estableix el capítol VIII del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre.

5.3.2. Contractació d'estacions depuradores d'aigües residuals compactes

En l'epígraf 4.2 s'han recollit les observacions resultants de la fiscalització de l'expedient de contractació i d'altres documents relacionats amb la contractació de l'EDAR de Llimiana. A continuació es remarquen les més rellevants:

- El projecte preveia una EDAR no compacta i posteriorment, sense formalitzar la modificació del projecte, s'ha canviat per una EDAR compacta. La variació del que estava projectat s'inclou en una acta de preus nous signada per la direcció de l'obra d'ambdues parts.
- Les relacions valorades que sustenten les certificacions fins a la certificació número 20 (del 30 de juny del 2010) inclouen conceptes i imports (fins al 99,7% del pressupost del projecte) com si les obres s'haguessin anat construint com a una EDAR no compacta. En la certificació número 21 (del 30 de juliol del 2010), basant-se en l'acta de preus nous esmentada, es donen de baixa els conceptes i imports que responien a una EDAR no compacta i s'incorporen els nous conceptes, com a partides noves referits a l'EDAR compacta, que finalment es du a terme. Així i tot, resulta que el canvi d'una EDAR no compacta inicialment prevista, a una EDAR compacta, per a la qual caldria esperar un menor cost, no ha suposat a la pràctica cap decrement del cost previst ni del cost final.
- El final de les obres estava previst per al maig del 2009 però s'ha prorrogat el termini i hi han hagut constants suspensions temporals que han portat a allargar el termini fins al febrer del 2011. Les proves per a la posada en funcionament fan que finalment, després de l'acta d'inspecció de l'octubre del 2011, es formalitzi l'acta de recepció, el desembre del 2011.

Malgrat tot el que s'ha esmentat, en les actes s'indica que les obres executades s'adapten bàsicament al projecte que ha servit per a la seva contractació i que s'ajusten sensiblement a les que figuren al projecte vigent.

De les anteriors observacions en relació amb l'EDAR de Llimiana es desprèn que existeixen irregularitats en la pràctica contractual que, a més, representen un eventual risc de descertificació dels fons de la UE que cofinancen l'actuació i que es preveuen en un màxim de 0,18 M€.

6. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 24 de febrer del 2014 a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, l'ACA ha enviat la seva resposta a través de l'escrit amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 735, de data 7 de març del 2014, que es transcriu a continuació:

Agència Catalana de l'Aigua

Miquel Salazar Canalda
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Em plau trametre-us les al·legacions de l'ACA al projecte d'informe de la Sindicatura de Comptes de Catalunya relatiu a l'Agència Catalana de l'Aigua referit a l'exercici 2010, rebut el passat 24 de febrer de 2014, en el qual es concedia un termini de 15 dies hàbils per formular al·legacions.

Atentament,

Jordi Agustí i Vergés
Director

Barcelona, 4 de març de 2014

Al·legacions al projecte d'informe de la Sindicatura de Comptes de Catalunya relatiu a l'Agència Catalana de l'Aigua referit a l'exercici 2010.

El passat 24 de febrer de 2014, la Sindicatura de Comptes de Catalunya va remetre a l'Agència Catalana de l'Aigua l'informe de referència, atorgant-li un termini de 15 dies hàbils per a realitzar les al·legacions corresponents.

Un cop revisat l'esmentat informe, l'Agència Catalana de l'Aigua considera convenient formular les al·legacions que es posen de manifest en aquest document.

Per a major claredat, per a cada al·legació en primer lloc es reproduïx l'observació/recomanació formulada per la Sindicatura i a continuació es formula l'al·legació pròpiament dita.

1. Al·legació primera

Observació de la Sindicatura (5.1.3 2)). Manca de reconeixement d'atribucions de fons a administracions locals.

Manca de reconeixement d'atribucions de fons a administracions locals: A 31 de desembre del 2010 l'ACA no ha comptabilitzat 13,73M€ ni com a creditor ni com a despesa per subvencions de capital, en no reconèixer l'obligació del seu pagament a determinades administracions locals (a les quals per conveni havia de cofinançar determinades obres) ja que aquestes han certificat l'execució de les obres fora de termini.

Malgrat que els convenis preveuen l'extinció anticipada quan la justificació es fa fora de termini, l'ACA no ha seguit els procediments previstos per notificar als interessats l'extinció. Per tant, hi ha una incertesa quant a les possibles reclamacions dels imports que puguin efectuar les administracions locals afectades.

Al·legació de l'ACA

A partir de l'any 2011, l'ACA ha aplicat de forma molt estricta els diferents supòsits d'extinció dels convenis formalitzats amb les administracions locals. Aquests supòsits es troben recollits explícitament en els propis convenis. Així, s'ha procedit a extingir diversos convenis si la justificació de les actuacions realitzades s'ha realitzat fora del termini establert, al ser aquest supòsit una de les causes d'extinció anticipada.

D'acord amb allò establert en els diferents convenis, l'ACA va iniciar un procés d'extinció d'aquells convenis que es trobessin en aquesta situació, sempre i quan l'administració local corresponent no hagués sol·licitat l'ampliació del termini abans de la finalització del termini establert. Els processos d'extinció de convenis realitzats per l'ACA s'han dut a terme seguint el que estableix la legislació de procediment administratiu.

Així mateix, cal remarcar que els compromisos adquirits per l'ACA i no acomplerts per la contrapart no poden mantenir-se oberts més enllà del termini establert, tant per raons d'operativitat com d'equitat. Mantenir compromisos pendents més enllà dels terminis establerts inicialment suposa, per una banda, que no s'ha materialitzat l'actuació en el termini previst sense perjudici dels efectes que això pugui comportar i, per altra banda, impedeix poder destinar els recursos compromesos a altres finalitats, que haguessin pogut ser destinatàries d'aquests recursos si aquests no s'haguessin compromès per les actuacions conveniades i no executades. Addicionalment, no aplicar els terminis establerts en determinats procediments concurrents provoca una manca d'equitat entre aquells que han complert els terminis en relació als que no els han complert i, especialment, entre aquells que han hagut de desistir d'un procediment quan els terminis establerts no eren assolibles.

Finalment, cal indicar que en els procediments administratius no és possible jurídicament atorgar una ampliació dels terminis establerts una vegada ja s'ha ultra-passat.

En conseqüència, i per les raons exposades, les actuacions portades a terme per l'ACA per a l'extinció dels convenis s'han de considerar a tots els efectes ajustades a dret. I en conseqüència, la representació comptable és coherent amb els procediments i accions realitzades per l'ACA, sens perjudici de les reclamacions que hagin pogut interposar les administracions locals.

2. Al·legació segona

Observació de la Sindicatura. Manca d'informació i controls per a la correlació entre l'immobilitzat i les subvencions o l'endeutament que el financen (5.1.3 5))

Manca d'informació i controls per a la correlació entre l'immobilitzat i les subvencions o l'endeutament que el financen: Si bé l'ACA manté una correlació genèrica entre les subvencions i les inversions que aquestes financen, no disposa de la informació de detall ni dels controls suficients que permetin correlacionar totes i cadascuna de les subvencions de capital rebudes respecte del cost obra a obra de les inversions. Com a conseqüència d'això, els comptes anuals no inclouen informació de les subvencions rebudes aplicades a l'immobilitzat, ni de l'import d'aquest immobilitzat finançat per subvencions, cosa que suposa una manca d'informació que l'ACA hauria de recollir en la memòria.

D'altra banda, el sistema d'informació de l'ACA no permet identificar els actius immobilitzats que necessiten un període superior a l'any per estar en condicions de funcionament i per als quals, d'acord amb la normativa comptable, cal que incorporin en el seu cost les despeses financeres que li són directament atribuïbles i que han estat meritades fins el moment de la seva posada en funcionament. La insuficiència de controls no permet correlacionar els recursos, en aquest cas provinents de l'endeutament, amb les inversions concretes que financen.

Si bé l'activitat de l'ACA dificulta la implantació de controls suficients per assolir un correcte seguiment de la correlació tant entre les inversions i les subvencions rebudes que les financen, com entre les inversions i els préstecs, cal, no obstant, que l'ACA implanti els procediments i controls al respecte.

Al·legació de l'ACA

El Pla General de Comptabilitat anterior a 2008 (RD 1643/1990) establia el criteri de capitalització de les despeses financeres en els immobilitzats en construcció sempre que hi hagués una plena identificació entre l'immobilitzat i els préstecs associats a la seva construcció o es pogués acreditar de forma explícita les despeses financeres incorregudes en la construcció de l'immobilitzat. Així mateix, aquest pla establia l'adopció d'aquest criteri amb caràcter voluntari (i per tant no obligatori) sempre que es donessin aquestes circumstàncies.

El Pla General de Comptabilitat d'aplicació a partir de 2008 (RD 1514/2207) va establir que les despeses financeres incorregudes en la construcció d'un immobilitzat

s'havien de tractar com a major cost de l'immobilitzat si el període de la seva construcció era superior a un any. A diferència del pla anterior, aquest tractament va deixar de ser voluntari i va esdevenir preceptiu.

El Pla General de Comptabilitat Pública de 2010 (Ordre EHA/1037/2010) estableix uns criteris molt similars als criteris previstos en el Pla General de Comptabilitat vigent a partir de 2008 en relació al tractament de l'activació de les despeses financeres relatives als immobilitzats. No obstant això, el Pla General de Comptabilitat Pública de 2010 no estableix que el criteri d'activació de les despeses financeres sigui preceptiu sinó que el considera voluntari, de forma anàloga al que establia el PGC vigent fins 2007.

Vist aquest context normatiu, l'ACA no ha capitalitzat les despeses financeres per les raons que s'exposen a continuació:

- a. En general, cap dels préstecs obtinguts per l'ACA detalla el seu destí específic i per tant, més enllà de l'afirmació genèrica del destí del finançament a les inversions, els préstecs no especifiquen quines inversions concretes financen.
- b. El finançament de les inversions no ha derivat només de préstecs i en una quantia preestablerta, sinó que aquest finançament ha anat modificant-se en el transcurs del temps i en el de la construcció de cada infraestructura, en funció d'altres mecanismes de finançament de les inversions efectuades.
- c. Ateses aquestes circumstàncies, la capitalització de les despeses financeres no s'hagués pogut portar a terme atenent a un criteri objectiu en els casos en què s'haguessin donat les circumstàncies per efectuar-la.

En conseqüència, per les raons exposades, l'Agència Catalana de l'Aigua no ha incorporat com a major cost de les inversions executades les despeses financeres derivades de l'endeutament formalitzat.

Finalment indicar, que a partir de l'any 2011 i següents, les inversions que ha portat a terme l'ACA ja no s'han finançat amb endeutament, i que d'acord amb el Pla Econòmic Financer aprovat per l'ACA pel període 2014-2018, està previst que totes les inversions a executar en aquest període es financin amb ingressos ordinaris. En conseqüència, més enllà de les diferents consideracions al respecte, aquesta possible incidència ja no es produeix.

3. Al·legació tercera

Observació de la Sindicatura. Dietes d'assistència al Consell d'Administració (5.1.3 7))

Dietes d'assistència al Consell d'Administració: Segons l'establert en els estatuts de l'ACA i en l'Acord de Govern de 20 de març del 2000, un alt directiu assisteix a les sessions del Consell d'Administració però, en no ser-ne vocal membre, no hauria d'haver rebut dietes d'assistència. El total de dietes satisfetes a l'alt directiu per l'assistència a les sessions del Consell d'Administració de l'exercici 2010 ha estat de 6.375,47€.

Al·legació ACA.

La Llei 25/1998, de 31 de desembre de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro, va crear l'Agència Catalana de l'Aigua. Mitjançant el Decret 125/1999, de 4 de maig, es van aprovar els estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua. L'1 de gener de 2000, l'ACA va quedar formalment constituïda, subrogant-se en els béns drets i obligacions de les extingides Junta de Sanejament i Junta d'Aigües, iniciant, d'aquesta manera, l'exercici de les seves competències i activitats que se'n deriven.

Els estatuts inicials de l'ACA, regulats mitjançant el Decret 125/1999 establia les funcions del Gerent de l'ACA en relació al Consell d'Administració. Tot i que els estatuts de l'ACA han estat modificats en diverses ocasions, les funcions del gerent en relació al Consell d'Administració no han estat modificades, tal com es desprèn dels diferents estatuts que han estat vigents, que es detallen a continuació.

- Decret 218/1999, de 27 de juliol, de modificació del Decret 125/1999, de 4 de maig, d'aprovació dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua.
- Decret 73/2001, de 20 de febrer, de modificació del Decret 125/1999, de 4 de maig, d'aprovació dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua.
- Decret 86/2009, de 2 de juny, d'aprovació dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua i de modificació del Decret 175/2001, de 26 de juny, pel qual s'aprova el desplegament territorial de l'Agència Catalana de l'Aigua.
- Decret 153/2012, de 20 de novembre, de modificació dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua, aprovats pel Decret 86/2009, de 2 de juny.

Per tant, la funció del gerent en relació al Consell d'Administració ha estat sempre la mateixa des de la pròpia creació de l'ACA, és a dir a haver d'assistir als corresponents consells d'administració amb veu però sense vot.

Així doncs, la percepció de dietes per part del gerent de l'Agència Catalana de l'Aigua durant l'exercici 2010 està regulada no només pels Estatuts de l'ACA i per l'Acord de Govern de 20 de març de 2000, sinó també per l'Acord de Govern de 20 de juny de 2006, pel qual s'autoritza determinats alts càrrecs del Departament de Medi Ambient i Habitatge a pertànyer a més de dos consells d'administració d'organismes o òrgans de govern d'empreses o entitats del sector públic.

En aquest Acord s'autoritza expressament el gerent de l'ACA a pertànyer, entre d'altres, al Consell d'Administració de l'Agència Catalana de l'Aigua i a percebre les retribucions d'acord amb els límits previstos a la normativa vigent. Per aquest motiu, tot i que els Estatuts de l'ACA puguin donar suport a la tesi que el gerent no és membre del Consell d'Administració de l'ACA, aquesta exclusió només té efectes en allò referent a l'exercici del dret de vot –el gerent no tindria dret de vot– però, segons l'Acord de Govern de 20 de juny de 2006, el gerent pertany al Consell d'Administració, amb dret a les retribucions corresponents, i des d'aquesta pertinença desenvolupa funcions com la que li atribueix el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, d'executar els acords del Consell d'Administració.

Per les raons exposades, no es pot concloure que la funció del gerent en el Consell d'Administració sigui la d'un simple assistent al Consell, sinó la persona que des de dins del Consell es responsabilitza de què les seves decisions es portin a terme. En conseqüència, les dietes satisfetes al gerent en concepte de drets d'assistència a les sessions del Consell d'Administració celebrades durant el 2010 s'han de considerar plenament procedents a tots els efectes.

4. Al·legació quarta

Observació de la Sindicatura. Estructura i contingut general de la liquidació del pressupost (5.2)

Estructura i contingut general de la liquidació: El pressupost aprovat de l'ACA està detallat al nivell de concepte i aplicació i desglossat en tres programes. Tot i que l'ACA disposa d'informació de la liquidació al mateix nivell de detall i desglossament que el d'aprovació, la liquidació que presenta l'ACA es detalla a un nivell inferior, el d'articles, i no diferencia segons els tres programes. Malgrat que la informació de la liquidació del pressupost que l'ACA presenta en la Memòria pot considerar-se suficient per a la seva interpretació i anàlisi, caldria que liquidés amb el mateix nivell de detall i desglossament amb què consta en la Llei de pressupostos.

Al·legació ACA.

El cicle de l'aigua té una naturalesa integral i per tant la distribució del pressupost de l'ACA en tres programes pressupostaris (abastament, sanejament i medi) no s'ajustava a la visió de conjunt que deriva de la Directiva Marc de l'Aigua. Així, tot i que formalment el pressupost aprovat de l'ACA pel 2010 va quedar distribuït en tres programes pressupostaris del Govern de la Generalitat (abastament, sanejament i medi), la seva liquidació es va realitzar a nivell del conjunt de l'ACA.

Cal tenir present que a partir de l'any 2011, el pressupost de l'ACA ja va quedar integrat en un sol programa pressupostari (cicle de l'aigua), en lloc dels tres programes pressupostaris establerts fins aleshores (abastament, sanejament i medi). La integració dels tres programes en un sol programa pressupostari permet l'adequar-se a la visió de cicle integral de l'aigua que propugna la Directiva Marc de l'Aigua.

Així mateix, cal posar de manifest que a partir de 2012, l'ACA ja porta a terme la liquidació del pressupost amb el mateix nivell de desagregació que el pressupost aprovat, és a dir no només a nivell de capítols i articles, sinó també de conceptes.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, les incidències que en aquest sentit es posen de manifest ja no es produeixen en les liquidacions pressupostàries portades a terme en els anys següents.

Jordi Agustí i Vergés
Director
Barcelona, 4 de març de 2014

FCX/fcx

7. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop analitzades les al·legacions presentades per l'ACA, es fan els comentaris següents:

- Les al·legacions primera i quarta són justificacions de les actuacions realitzades i explicacions de les accions dutes a terme en exercicis posteriors al corresponent a la fiscalització. Per tant, no es modifica el text de l'informe.

- Quant a l'al·legació segona:

Atenent a les raons que l'ACA exposa per justificar el no haver capitalitzat les despeses financeres, s'ha suprimit l'observació continguda en el punt 7 de l'epígraf 2.2.3, Observacions resultants de la fiscalització; el segon paràgraf del punt 5 de l'epígraf 5.1.3, Observacions i recomanacions de la fiscalització, i s'ha modificat lleugerament el redactat del tercer paràgraf del punt 5 esmentat. Vegeu la corresponent nota a peu de pàgina en el text de l'informe.

- Quant a l'al·legació tercera:

Atès que l'ACA en el tràmit d'al·legacions ha aportat nova documentació (un acord de Govern) que posa de manifest la inexactitud de la informació rebuda per la Sindicatura de Comptes en el període de la fiscalització, s'ha suprimit l'observació continguda en el punt 9 de l'epígraf 2.2.3, Observacions resultants de la fiscalització, i en el punt 7 de l'epígraf 5.1.3, Observacions i recomanacions de la fiscalització. Vegeu la corresponent nota a peu de pàgina en el text de l'informe.

8. ANNEXOS

8.1. ANNEX I: INFORME D'AUDITORIA DE GTACSA DELS COMPTES ANUALS DE L'EXERCICI 2010 DE L'ACA

A continuació es transcriu l'Informe d'auditoria de comptes anuals emès per GTACSA.

Al President de l'Agència Catalana de l'Aigua

1. Hem auditat els comptes anuals de l'Agència Catalana de l'Aigua (en endavant també, l'ACA) que comprenen el balanç el 31 de desembre del 2010, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu, la liquidació del pressupost i la memòria corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data. La Direcció és responsable de la formulació dels comptes

anuals de l'Entitat, d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'Entitat (que s'identifica en la Nota 2.1 de la memòria adjunta) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi conté. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals en el seu conjunt, basada en el treball realitzat. Llevat de l'excepció esmentada en el paràgraf 2, el treball s'ha realitzat d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, que requereix l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals i l'avaluació de si la seva presentació, els principis i criteris utilitzats i les estimacions realitzades, estan d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

2. El sistema d'informació de l'ACA no permet identificar aquells actius immobilitzats que necessiten un període superior a un any per estar en condicions d'ús i per als quals, d'acord amb la norma de valoració segona que regula el Reial decret 1.514/2007, cal que incorporin, en el preu d'adquisició, les despeses financeres meritades directament atribuïbles fins al moment de la seva posada en funcionament. En aquest sentit, cal indicar que els comptes anuals adjunts no inclouen aquest component de valoració en aquells actius immobilitzats que compleixen la premissa abans esmentada. Aquesta excepció ja es posava de manifest en l'exercici 2009, motiu pel qual la nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals de l'esmentat exercici incloïa una limitació per aquesta qüestió.
3. Els comptes anuals adjunts no inclouen informació relativa a les subvencions rebudes aplicades a l'immobilitzat material i intangible, ni l'import d'aquests actius finançats per aquelles. Aquesta ommissió d'informació també es donava en els comptes anuals de l'exercici 2009, fet que originà una excepció en la nostra opinió d'auditoria de l'esmentat exercici per aquesta qüestió.
4. Tal com s'indica en la Nota 4.8 dels comptes anuals adjunts, l'ACA, en base a la disposició addicional catorzena introduïda en la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres, reconeix que els ingressos per cànon de l'aigua obtinguts de les entitats subministradores en el moment en què es produeix el compliment efectiu de les obligacions de declaració i pagament per part d'aquestes. No obstant això, l'article 8 del Decret 103/2000, de 6 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels tributs gestionats per l'ACA estableix que l'acreditament del cànon de l'aigua, coincideix amb el moment del consum real o potencial d'aigua, independentment que el compliment de l'obligació de pagament sigui exigible en el moment de la facturació. Aquest és el resultat d'una decisió presa per la Direcció amb anterioritat a l'exercici 2009 i, com a conseqüència d'això, la nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals relatius a l'esmentat exercici, va incloure una excepció per aquesta qüestió. El registre comptable dels ingressos corresponents al cànon de l'aigua en funció del criteri d'acreditament anterior hauria suposat, al 31 de desembre del 2010, un augment dels ingressos de dret públic i un augment de les periodificacions a curt termini per un import aproximat de 5,2 milions d'euros.
5. El saldo d'"Infraestructures en funcionament" inclou un total de 12,7 milions d'euros que correspon al valor, al 31 de desembre del 2010, dels materials que es van registrar en l'exercici 2009 com a conseqüència d'actuacions que, prèvia suspensió, foren objecte de desmantellament. Resta pendent a la data d'emissió

del present informe, la determinació per part de l'ACA del valor efectivament recuperable d'aquests materials i dels costos indirectes imputats.

Adicionalment, cal indicar que el procediment de contractació d'una actuació desmantellada, d'import 15,5 milions d'euros, no es va ajustar a la normativa d'aplicació. Aquestes incidències ja es van posar de manifest en l'exercici 2009, fet que va comportar que la nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals relatius a l'esmentat exercici incorporés una excepció per aquesta qüestió.

6. Segons la nostra opinió, llevat dels efectes d'aquells ajustaments que podrien haver-se considerat necessaris si no hagués existit la limitació descrita en el paràgraf 2 anterior i llevat dels efectes de les excepcions descrites en els paràgrafs 3, 4 i 5, els comptes anuals de l'exercici 2010 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Agència Catalana de l'Aigua el 31 de desembre del 2010, així com dels resultats de les seves operacions reflectits en el compte de pèrdues i guanys i en la liquidació del pressupost adjunts i dels seus fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables en ell continguts.
7. Sense que afecti a la nostra opinió, fem esment respecte de la Nota 2.2 de la memòria adjunta, en la que s'indica que l'ACA ha incorregut, en l'exercici 2010, en pèrdues de 54 milions d'euros (85 milions d'euros en l'exercici 2009) i al 31 de desembre del 2010 presenta un fons de maniobra negatiu de 281 milions d'euros (170 milions d'euros en l'exercici 2009) i un endeutament financer no corrent de 1.192 milions d'euros (1.198 milions d'euros en l'exercici 2009). L'eventual reequilibri d'aquesta situació requerirà que s'acompleixin, quantitativament i qualitativament, totes i cadascuna de les mesures que es preveuen portar a terme en el pla que l'ACA vol implementar, tal i com descriu, de manera preliminar, en l'esmentada nota. Aquesta situació econòmico-financera i el caràcter preliminar del pla indiquen l'existència d'una incertesa significativa sobre la capacitat de l'ACA per continuar amb les seves operacions.
8. Sense que afecti a la nostra opinió, fem esment respecte de la Nota 7.10 de la memòria adjunta, en la que s'indica que l'ACA no ha reconegut diverses certificacions d'obra, així com d'altres despeses associades a les inversions corresponents a atribucions de fons i convenis amb administracions locals i altres tercers, per un import total de 13,7 milions d'euros, que responen a actuacions dutes a terme per aquests però que, en la seva majoria, han estat justificades fora de termini. Aquesta circumstància, d'acord amb el que s'estableix en els convenis i atribucions, constitueix un dels supòsits de la seva extinció anticipada. No obstant això, a la data d'emissió del present informe, no resulta possible avaluar de forma objectiva l'impacte de les eventuais reclamacions que, com a conseqüència d'aquest fet, poden interposar els tercers afectats i, conseqüentment, els efectes d'aquestes sobre els comptes anuals adjunts.

Barcelona, 25 de maig del 2011
Gabinete Técnico de Auditoría y Consultoría, SA

8.2. ANNEX II: MOVIMENT DURANT EL 2010 DE LES SUBVENCIONS DE CAPITAL, DONACIONS I LLEGATS

Concepte	Saldo 31.12.2009	Reconegut	Aplicació al resultat de l'exercici	Saldo 31.12.2010
Aportacions d'entitats municipals	53	-	-	53
Aportacions PUOSC	3.434	-	(98)	3.336
Cerdanya	856	-	(31)	825
Conveni Pirineus	4.129	-	(147)	3.982
Envireg	1.315	-	-	1.315
Fons cohesió 1997	11.368	-	(334)	11.034
Fons cohesió 2000	65.792	-	(2.294)	63.498
Fons cohesió 2001	57.458	-	(1.390)	56.068
Fons cohesió Alt Maresme Nord	9.785	7.303	-	17.088
Fons cohesió dessalinitzadora Tordera	17.335	-	(536)	16.799
Fons cohesió petites aglomeracions urbanes	24.674	9.070	(638)	33.106
Fons cohesió millora conca de Llobregat	12.051	7.816	(233)	19.634
Fons cohesió PSARU	8.731	-	(223)	8.508
Fons cohesió Costa Brava Centre	21.940	14.630	(54)	36.516
Fons cohesió Tarragona	4.413	26.201	-	30.614
Fons cohesió Sant Feliu - Gavà	154	3.981	-	4.135
Interreg	2.099	12	-	2.111
MIMAM	329.528	-	(7.568)	321.960
PO Objectiu 2 1992-1993	1.800	-	(76)	1.724
Port Aventura	2.370	-	(85)	2.285
Rechar	380	-	-	380
Retex Objectiu 2	1.615	-	-	1.615
Retex Objectiu 5b	1.255	-	-	1.255
Convenis amb Administracions Públiques	27.022	6.496	(672)	32.846
Subvencions FEDER 2000-2006	86.872	-	(1.124)	85.748
Ensat	-	33	-	33
Totals	696.429	75.542	(15.503)	756.468

Imports en milers d'euros.

Font: Memòria 2010 de l'ACA.

8.3. ANNEX III: EVOLUCIÓ DELS PERFILS D'AMORTITZACIÓ EL 31 DE DESEMBRE DEL 2010 I DEL 2011 ANTERIORS I POSTERIORS A LA REESTRUCTURACIÓ DE MARÇ DEL 2012

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018-2028	Total
31.12.2010	166,67	246,54	242,54	189,95	131,23	80,95	59,26	205,96	1.323,10
31.12.2011	-	286,13	238,96	192,87	134,16	83,88	61,21	209,88	1.207,09
31.12.2011 (reestructurat)	-	127,49	122,72	138,06	193,88	222,20	199,89	202,85	1.207,09

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació facilitada per l'ACA.

Nota: Els imports inclouen els venciments de la totalitat de les operacions de préstec, hagin entrat o no en els contractes de reestructuració de l'endeutament. A més, per tal de recollir dades homogènies, els imports inclouen els venciments de les operacions de préstec però no el venciment de les línies de crèdit, ja que aquestes caldria quantificar-les, no pels imports reals a retornar, sinó pel venciment dels límits màxims del crèdit.

8.4. ANNEX IV: DETALL DELS CONTRACTES ADJUDICATS A LA UTE DMA-GESTIÓ

	Codi contracte	Títol del contracte	Data del contracte	Total facturat *
1	CT-07002354	Treballs de redacció del Programa de mesures i del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya	25.02.2008	3.750.573,00
2	CTN-0801604	Anàlisi cost-eficàcia en el marc de la implantació de la DMA	20.10.2008	370.000,00
3	CTN-0801773	Treballs de redacció del Pla de millora de la connectivitat fluvial	20.10.2008	132.416,59
4	CTN-0801933	Programa de reducció de l'impacte al medi per efecte de descàrregues de col·lectors en temps de pluja	20.10.2008	420.000,00
5	CTN-0801935	Treballs de redacció del Programa de recàrrega d'aqüífers de Catalunya	20.10.2008	109.930,40
6	CTN-0801937	Estudi sobre els aspectes econòmics d'un possible centre d'intercanvi de drets d'aigua a la conca del Segre	17.11.2008	21.147,00
7	CTN-0801938	Determinació del valor econòmic de l'aigua a l'agricultura a la conca del Segre	20.10.2008	20.600,02
8	CTN-0801939	Diagnosi detallada del pes de la gestió de l'aigua (freda) en el sector elèctric català i anàlisi preliminar de les diverses opcions	20.10.2008	49.781,00
9	CTN-0802103	Estudis de detall per compatibilitzar la programació aprovada del PSARU 2005 amb les realitats canviants del territori i l'afecció en les masses d'aigua receptores en el marc de la implantació de la DMA (inclou cinc estudis)	20.10.2008	255.228,00
10	CTN-0802110	Treballs per a la predicció i assignació aproximada del cost d'aplicació de la DMA i de les millores ambientals associades	20.10.2008	134.000,00
11	CTN-0802126	Disseny de criteris per a l'establiment del futur model de recuperació de costos	20.10.2008	177.820,00
12	CTN-0802132	Desenvolupament dels treballs corresponents a l'anàlisi de la situació actual dels costos i ingressos dels operadors	20.10.2008	147.800,00
13	CTN-0802140	Treballs de redacció del Pla zonal de la conca de la Muga	20.10.2008	67.121,28
14	CTN-0802141	Treballs de redacció del Pla zonal de la conca del Baix Ter i Daró	20.10.2008	119.569,80
15	CTN-0802142	Treballs de redacció del Pla zonal de la conca de l'Alt Llobregat i Cardener	20.10.2008	144.490,00
16	CTN-0802143	Treballs de redacció del Pla zonal de la conca del Baix Llobregat i Anoia	20.10.2008	87.275,00
17	CTN-0802146	Treballs de redacció del Pla de reducció de la contaminació salina a la conca del Llobregat	20.10.2008	130.000,00
18	CTN-0802147	Treballs corresponents al seguiment de l'experiència d'aprofitament d'aigües grises a Sant Cugat	20.10.2008	14.187,50
19	CTN-0802148	Treballs corresponents a l'actualització dels anàlisis de disponibilitat d'aigua a la conca del Segre	20.10.2008	55.452,80
20	CTN-0802149	Treballs corresponents a la revisió del model hidrològic Sacramento, en base a les estacions meteorològiques SAIH i SMC en el marc de la implantació de la DMA	20.10.2008	54.010,00

	Codi contracte	Títol del contracte	Data del contracte	Total facturat *
21	CTN-0802155	Treballs corresponents a l'anàlisi d'escenaris de gestió amb el model de simulació en el marc de la implantació de la DMA	20.10.2008	80.000,00
22	CTN-0802157	Treballs corresponents a la consultoria per l'anàlisi de propostes de transport de cabals reutilitzats en el marc de la implantació de la DMA	20.10.2008	80.000,00
23	CTN-0802158	Treballs de redacció del Programa d'àrees i perímetres de protecció de Catalunya	20.10.2008	120.000,00
24	CTN-0802159	Treballs de redacció del Programa d'actualització dels aqüífers costaners de Catalunya	20.10.2008	60.200,00
25	CTN-0802160	Treballs de redacció del Programa d'actualització dels aqüífers en medis al·luvials	20.10.2008	98.000,00
26	CTN-0802161	Treballs de redacció del Programa d'actualització d'aqüífers en medis fissurats de Catalunya	20.10.2008	46.000,06
27	CTN-0802164	Treballs de redacció del Programa d'actualització d'aqüífers en medis de baixa permeabilitat de Catalunya	20.10.2008	60.000,10
28	CTN-0802166	Treballs de redacció del Programa d'actualització d'aqüífers en medis detrítics de Catalunya	20.10.2008	76.430,00
29	CTN-0802167	Treballs de redacció del Programa d'identificació i disponibilitat de les aigües subterrànies salobres de Catalunya	20.10.2008	133.165,00
30	CTN-0802168	Treballs de redacció dels criteris d'avaluació dels impactes d'infraestructures de Catalunya	20.10.2008	24.002,00
31	CTN-0802169	Treballs de redacció del Programa d'establiment de criteris d'avaluació de les extraccions d'àrids a Catalunya	20.10.2008	60.000,00
32	CTN-0802170	Treballs de redacció dels criteris tècnics d'actuació en episodis de contaminació d'aigües subterrànies per fonts d'origen puntual a Catalunya	20.10.2008	64.900,00
33	CTN-0802468	Model a l'escala de conca: Estimació dels contaminants difusos, costos i optimització de mesures	17.11.2008	130.000,00
34	CTN-0802714	Desenvolupament de coordinació i ordenació dels treballs de SIG i bases de dades derivats dels contractes complementaris	20.01.2009	38.250,00
35	CTN-0802820	Estudi de viabilitat d'una artèria de reutilització Besòs-Ter en el marc de la implantació de la DMA	18.12.2008	70.000,00
36	CTN-0802821	Elaboració d'aplicatiu de visualització de dades i informació de cabals ambientals i connectivitat fluvial a Catalunya	19.12.2008	16.200,00
37	CTN-0802960	Anàlisi de la repercussió sobre el preu de l'aigua, en cadascun dels usos, derivat de l'aplicació de diferents criteris de recuperació de costos	19.12.2008	110.000,00
38	CTN-0802976	Actuacions prèvies a la possible invasió del musclo zebra als embassaments de les conques internes de Catalunya	19.12.2008	16.782,50
39	CTN-0900287	Desenvolupament dels treballs de redacció del Programa de restauració d'aqüífers contaminats de Catalunya	03.03.2009	69.857,60
Total				7.615.189,65

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació obtinguda per a la fiscalització.

* S'ha observat que per a dos casos, els dels contractes números 3 i 9, el total certificat no coincideix amb l'import del contracte. Així, en els contractes es preveia, respectivament, 132.628,15 € i 320.000,00 €, mentre que els totals certificats han estat de 132.416,59 € i 255.228,00 €. Com a conseqüència d'això, el total dels imports dels trenta-nou contractes és de 7.680.173,21 €, dels quals s'ha certificat un total de 7.615.189,65 €.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: maig de 2014

Número de dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: DL B 13143-2014